

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Η' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 86

Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1911

Εὐτυχὲς τὸ Νέον Ἔτος

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ * * * * * ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

ΩΣΑΝ φινάλε θορυβώδες παιάνος ένθου- σιαστικού ο Δεκέμβριος κλείει τώ έτος τώ ταραχώδες, πολυτάραχος, Ανασταταμένοσ ό κόσμος. Η Γη, ή Θάλασσα, ή γείτον με πολιτικά κρίσεις, ή Περίοια με τάσ άπειλά της γείτονος Ρωσίας, ή Κίνα με την βουλι- μίαν τών γείτόνων της επαναστατημένη, ήμετέ με τούς επαναστάτας μας, οί Δημάρχοι ή τόν κίνδυνον τά καταργηθούν.

Οί Δημάρχοι! Σταματώ είς την συμπαθή αυτήν πολιτικήν ύπαρξιν. Κατάργησις τού Δημάρχου μου φαίνεται πως καταργεί καίτι από την Έλληνικήν ύπόστασιν. Πώς νά αν- τασθήτε επαρχίαν χωρίς Δημάρχον; Πώς, χωρίς την άρχοντιαν της; Χωρίς τόν νοητόν, τόν χειροπιαστόν αντίπρόσωπον τού κόμμα- τος; Πού αυτός θά φροντίη διά τήν διδα- σκαλίαν, πού αυτός θά είπη δύο λόγια είς τόν άποσταματάριον γιά τώ παιδί σου, πού αυτός θά σ' ευκολήνη με έν πιστοποιητόν πένιας καί άς έχης τόν τρόπον σου, πού αυτός θά πάρη τώ παιδί σου γραμματικό της Δη- μαρχίας, πού... πού νά τά λέγω;

Διά τήν πολιτικήν ήτο μονός ύπολογιζο- μένη. Τόσους Δημάρχους έχει ο τάδε ύποψή- ριος. Καί διά τήν Έλληνικήν ζωήν ήτο θρού- λος ο Δημάρχος, αυτός, ο υίός του, ή κόρη του. «Τό 'πε καί ο Δημάρχος!» Γεγονός ότι «τό Δημαρχόπουλο άγαπάει την κόρην τού Στατιάτη τού Πετσά». Σημαντικόν γεγονός ό, ό δείνα θά πάρη την Δημαρχοπούλαν.

Πού ή εποχή, κατά την όποιαν ο λογιώτερος τών επαρχιωτόν Δη- μάρχον ηΰμαρξισει τούς δημότας του, «διότι έθεσαν τάς πολιάς του τούτας επί κεφαλής τού Δήμου»;

Πού ή εποχή, όπου οί Δημάρχοι έτιμώντο με πρόσκλησιν είς τούς γάμους της Α.Β.Υ. τού Διαδόχου καί έποικίον την άπειρον ποικιλίαν τών πολιτελών στυλίων είς τά Ανάκτορα με την φουσανέλλαν καί την βράκαν; Η εποχή όπου έβραζε Σταυρούς τού Σωτήρος, παρασημοφορη- θέντων όλων τών Δημάρχων τού Κράτους τών κληθέντων είς τάς έορτάς;

Από την εποχήν εκείνην ή βράκια καί ή φουσανέλλα έξέλειπται καί οί Δημάρχοι έμαθον τά τρώγον καλ' όλους τούς τύπους, ώστε νά μη ύπάρχη κίνδυνος, άν έκαλούντο πάλιν είς τά Ανάκτορα, νά προκαλέσουν, ως οί άγαθοί έκείνοι άνθρωποι, μειδιάματα. Θωμμασμόν, ναι.

Μάθετε καί καίτι διά την γείτονα. Έκει ζύμωσις ιδεών, ή όποία έφθασε μέχρι της παρατήσεως Κυβερνήσεως. Οί Προοδευτικοί, ότίνες κρύπτονται υπό την δοράν τού κομμάτου «Ένωσις - Πρόοδος», ύφίσταν- ται επιθέσεις γενναίας. Οί Φιλελεύθεροι, μετά τών όποίων συνερώνησαν οί Έλληνες, άπεχώρησαν της Βουλής καί όταν άκόμη ο Σουλτάνος άνέθεσε διά δεύτεραν φοράν τόν σχηματισμόν τού Υπουργείου είς τόν παραιτηθέντα βεζύρην Σαίτ πασά. Κλονίζόμενος ούτος τελευταίον ήρχισε νά προσεταίριζεται τό κομμάτου καί διά τούτο ύπεστηρίχθη υπό τόν Προοδευτικόν. Οί ύποστηρίζοντες τό κομμάτου είνε από συμφέ- ροντος ύποστηρικταί αυτοί. Έξ άλλου τό κόμμα της «Έλευθερίας καί Συννεοήσεως» είνε τώ νέον κόμμα, τό όποιον αντιπολιτεύεται την Κυβέρνησιν, άποτελείται δέ — τούλάχιστον αί κορυφαί του τοιοῦτοι είνε — από άρχαίους έμπιστούς τού κομμάτου, οί όποιοι άπετάχθησαν τη πολιτική του, μισήσαντες τόν σοβινισμόν αυτού, όπως είνε ο Μπασιρί βής, άρχηγός τού λαϊκού κόμματος, όταν άπεσκήρτησε τού κομμάτου, ο Λουφίτ Φεκοή βής, διακρινόμενος διά την εύγλωτίαν του, ο Ριζά Τερβή, άσθηρής έπικριτής της Κυβερνήσεως, όλοι όήτορες δεινοί καί πολιτευταί ίσχυροί.

Αυτήν την βραχέϊαν βιογραφίαν τού νέου κόμματος την δίδω διά νά δώσω καί πληροφορίας περί της στάσεως τών Έλλήνων βουλευτόν. Υπάρχουν πέντε έως έξ Έλληνες βουλευταί συνεργαζόμενοι, κατά τό μάλλον ή ήτον επιφυλακτικός, με τό κόμμα της «Ένωσεως Προόδου», έψηφισαν όμως τελευταίον την Κυβέρνησιν συντελέσαντες, όπως ίσχυρή- λωνται οί αντίθετοι, είς τό να δημοιογηθή ή μικρά πλειονοψηφία, ήτις έστήριξεν αυτήν. Οί περισσότεροι καί — άς είπω — οί δυνατοίτεροι είνε μέλη ομάδος, ή όποία πολεμά τό κομμάτου «Ένωσις Πρόοδος».

Έν πάσει περιπτώσει Βεζύρην άκούμε καί Βεζύρην δέν βλέπομεν καί δέν τόν βλέπομεν καί λήγοντος τού έτους, άν δέν λυθόν τά ζητή- ματα της καταργήσεως τού στρατιωτικού νόμου καί της άπαγορεύσεως είς πάντα στρατιωτικόν καί πολιτικόν υπάλληλον τού νά φοιτά είς τάς λέσχας. Δηλαδή ζητήματα εύκολα είς λύσιν, όσον καί τό ζήτημα τού τετραγωνισμού τού κώκλου.

Αν έπιτείνωμεν όλίγον τόν κύκλον της πολιτικής μας αυτής άνασο- πής — είνε πρόπον όταν συγκριτάται τό Σύστημα, νά μη πολιτικολογήσο- μεν ήμεϊς; — θά ίδωμεν τούς Κινέζους επαναστατούντας καί άπαιτούν-

τας Σύστημα. Οί άπαιτηταί, κατά μίαν περιγραφήν Γάλλου συναδέλφου, κατελήφθησαν υπό πανικού καί τό Πεκίνον ηρημάθη. Έδημοσιεύθη έν τώ μεταξυ τώ νέον Σύστημα, τό όποιον — νά είπω, πραγματικώτετα; — έχει μόνον δέκα έννεά άρθρα καί τό όποιον έφηρσίθη είς είκοσι λεπτά της ώρας, καί ίδου οί φρονίτες επανακαίπτουν, όκτώ έως δέκα χιλιάδες καθ' έκάστην. Περισσότερον όμως τών άπαιτητόν έφοβήθησαν οί άρ- στοκράται καί οί πρίγκιπες. Αυτοί κρύπτονται άκόμη καί έν μέλος της αυτοκρατορικής οικογενείας, με βαθμόν στρατηγού, εκλείσθη είς έν δω- μάτιον μικρού ξενοδοχείου. Ο υίός είς όλα αυτά τηρεί πίστιν είς τρεις σημαίας, τάς όποιάς μεταχειρίζεται αναλόγως τών περιστάσεων. Κάθε ένας έχει είς τό σπίτι του την κίτρινην αυτοκρατορικήν σημαίαν, την κόκκινην τών επαναστατών καί την λευκήν τών δημοκρατόν. Είνε φανε- ρόν ότι περισσότερον από τό έπιτευχθέν Σύστημα δέν θά κερδησθή. Ηξίσε τοσοῦτον θόρυβον τοιοῦτον κέρδος;

Αλλ' άς έλθωμεν είς τά ίδια μας ζητήματα. Είς άμφιβολίαν άκόμη τό Κρητικόν ζήτημα, είς μίαν άμφιβολίαν, την όποιαν μάτην προσπαθών νά φωτίσουν έλλπίδες εξ Εδρώπης περί συν- νενοήσεων διά μίαν μεσάζουσαν λύσιν. Είνε τώσον κοροεμένος ο Κρη- τικός λαός από ύποσχέσεις ώστε, άν δυσπιστή δέν είνε σφάλμα του, αλλ' είνε άδυναμία δικαιολογημένη.

Βλέπει έαυτόν δύσκληρον με δύσκληρότερον κληρον από τούς άλλους άγωνισθέντας Έλληνικούς λαούς. Είνε ο περισσότερας ύποσχέσεις λαβών καί ο περισσότερας φορές πικρανθείς.

Καί οί άγώνες του, όσον καί άν κριθώσιν άσθηρως, τούς παριστούν είς τά ήμίματα καί τού άπαθεστέρου κριτού Σούφους, κλύοντας τόν λίκον των επί αιώνας. Όσον περισσότερον μαρτυροῦσι, τόσα περισσό- τερα δικαιώματα άποκτούν επί τών συμπαθειών μας. Αλλ' ύπάρχει μία άνήλικη δύναμις, ή όποία λέγεται «Ανάγκη» καί είς την όποιαν κλυτο- μεν όλοι.

Η Βουλή μίαν ώραίαν προίαν, άληθινά ώραίαν, ώστε νά δικαιολο- γηθή καί ή συνοδεία τού κ. Βενιζέλου έως είς την οικίαν του, υπό τόν φίλον του βουλευτόν, παρέδωκε τό πνεύμα καί οί έξω τού νυμφώνος με ήδονήν έβλεπον την σημαίαν ύποστελλομένην.

Τά τελευταία πυρομαχικά της αντιπολιτείας εξητλήθησαν καί οί όλίγοι αντίπρόσωποι της έτοιμάζονται διά τόν από καλπών πόλεμον. Είνε άληθές ότι τώσον δυναταί καί τώσον τοιαστικά καί ανατρεπτικά νομοθετικόν καθεστώτων τού παρελθόντος μεταβολαί δέν έδημοιογη- θησαν είς άλλην σύννοδον Βουλής, όσαι είς αυτήν. Δέν ήτο ίσχυη ή αντι- πολιτευσίς παρ' όλον τό όλιγάριθμον αυτής, διότι πρέπει νά ύπολογισθή καί ή άλλη εκείνη έν άρθροις, έν συλλλητηρίοις, έν διαδόσει, έν άνοιχθί δηθεν ύπερ εργατικών ζητημάτων, έν φωνάζει τά άποτελείας ύπερ έθνικόν ζητημάτων, έν διαρκεί δημοιογία θορύβου, ο όποιος επί τέλους σκοτίζει καί τόν ψυχραιμότερον, καί ή όποία είμπορεί νά άπο- γρησθή καί τόν πλέον εύέλπιδον.

Φαντάζομαι τόν άγώνα τών κομμάτων είς τό μέλλον, ως άγώνα μιάς αντιπολιτευσέως — οιάδηποτε καί άν είνε αυτή, ή όποία όμως τά άρχη- γεύεται, — τόν φαντάζομαι δικαιοτέρον καί πρό παντός μεμετριμένον. Είς την Βουλήν θά προσεθώσιν αναμφιβόλως στοιχία, εξ εκείνων, τά όποια, εκ της παλαιάς πολιτικής, συνεργασθέντα έν τη Βουλή, επείδει- ξαν μετριότητα, ή όποία συντέινει είς την εδωξίωσιν τού έργου τού σώματος. Απ' αυτούς θά είνε φυσικά περισσότεροι. Καί φαντάζομαι ένγαίνα εργασίας ήρέμου πλέον, τακτικής, σωστικής.

Πάσα πρόφως κρίσις θά είμποροῦσε νά θεωρηθή παρακεκινδυνε- μένη, ότι όμως με δύναμιν, καί με έπιμονήν διεξήχθη ο άγών υπό τού Προέδρου της Κυβερνήσεως, αυτό δέν είμπορεί παρά νά όμολογηθή από ένα, ως έγω, ο όποιος τόν είδε καί άλλοτε άγωνίζόμενον καί άλλοτε έπιμένοντα, καί άλλοτε νικητόν, κάτω είς την Κρήτην.

Θέλει. Καί αυτό τό «θ έ λ ε ι», είνε βράχος.

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΩΗ

Ο μίν, ο όποιος παρήλαθε, είς την Αθηναϊκήν Ζωήν, ύπήρξε μίν κυριαχίας της γυναίκος. Αί κυρίαί μας παρεσκευασαν τάς πρώτας ήμέρας τού μηνός εκπλήξεις. Τό «Τριανταφυλλάκι» ύπήρξεν ή πρώτη. Η πρωτοβουλία μιάς κυρίας έθναματούργησε καί είδομεν, ότι εκλεκτόν έχει νά επιδειξη ή κοινωνία μας, νά εργαζεται είς τούς δρόμους, νά άπαιτή, νά έπαιτή μάλλον έν όνοματι μιάς τάξεως πασχούσης, μιάς τάξεως πού βασανίζεται με την ιδέαν — πώς την βασάζει αυτήν την ιδέαν! — ότι θ' άποθάνη.

Εκείνη ή πρωτομαγιά μέσα είς τόν Δεκέμβριον έφάνετο ως μία θαλ- πορή εύσταλλαγίας, ή όποία έσκορπίσθη από την γυναικαίαν καρδίαν καί έθέρμανε κάθε ψυχήν καί έδωσε ένα δείγμα κοινωνικής άλληλεγ- γύνης παρηγόρου.

Έγραφή — έπρεπε νά ύπάρξη καί μία αντίρρησις — ότι τό καθήγον της κοινωνίας, ήτο, όχι νά περιθάλη πάσχοντα, αλλά νά σώξη τούς ύγιεις. Είνε ή αωνία Έλληνική γκρίνια ή όποία θέλει νά μη βοηθήση κανείς ένα δυστυχί, τόν όποιον παρούσε μία άμαξία ταῦτα, δέν έχει ληφθή φροντίς νά είνε εξησκημένοι οί άμαξήλατα. Είνε ταῦτα άπηχη- σεις σοσιαλιστικόν άρχών, τών όποίων την κηδεμονίαν ανέλαβον από τινος όσου, άφού έθροβήσαν είς διαφόρους κύκλους άνοφελούς, ένόμο- σαν ότι άνειθρον νέον πεδίον δράσεως είς τό νά παραπονούνται έναντίον όλων τών γύρω.

Αλλά τά πράγματα άκολουθών τόν δρόμον των καί οί δυστυχεις θά ύπάρχουν πάντοτε καί θά ύπάρχουν καί οί βοηθοί των. Τις θά εύρεθή νά βοηθήση τούς έν μουρούρα προστάτας τούς;

Την πρώτην τού μηνός συνητώμεθα, είς τό «Λύκειον τών Έλληνί- δων», αριθμός καλλιτεχνών καί δημοιογράφων. Εδωρέθημεν εκεί είς

ένα συναδελφικόν κύκλον, συναδελφικόν έν ιδέαις προόδου. Ένωθί μίαν πρόδοον, προκειμένου περί γυναικών, λογικήν, μετρημένην καί τό σπουδαιότερον τετελειωμένην. Εδωρέθημεν — τό Λύκειον ίδρυθή είς την όδόν Όθωνος άρ. 4 παρά τό ξενοδοχείον «Splendid» — πρό τελειωμένης προόδου καί πρό προοράματος, διά την εκτέλεσιν τού όποιου έγγραφαί ή λογική πρό παντός. Αί κυρίαί τού Λυκείου μιάς εξήγούν, ένφ συγχρό- νως μιάς σερβίζουν τό τούτι, τόν σκοπόν των.

Είνε ότώς ή μόρφωσις της Έλληνίδος Έλληνοπρεπώς. Νά άναγεννηθή ή άρχαία Έλληνική Τέχνη, νά διαδοθώσιν οί Έλληνικοί χοροί, νά μελο- ποιηθώσιν δημοτικά τραγούδια, νά δημιουργηθώσιν Έλληνίδες μητέρες διά διδασκαλίαν, ή όποία καί ήρχισε, νά ίδρυθώσιν παιδικαί εκθέσεις προς άνοιμήν βραβείων είς μητέρας τροφούς ύγιειών καί ευφρότων παιδιών, νά προστατηθή καί νά ενισχυθή ή εργαζόμενη νεάνις πάσης τάξεως. Τό καλλιτεχνικόν τμήμα σχεδόν τό είδομεν. Μία μικρά εκθεσις, αλλ' αξίεσσα πολλούς έπαιτους. Με άληθινά άρχαίαν τέχνην δικαιο- σμημένα παρατείαματα, άνάκλιτρα Έλληνικού ύνθμου, με άρχαίας παραστάσεις πυρογραφημένας, έργα κυριών, ένα γραφείον με Έλληνι- κάς, όσαν από άρχαία ανάγλυφα, πυρογραφημένας είκόνας, μιά γεγρανάστασις τού Έλληνικού ρυθμού μέσα είς σαλίον.

Δέν είνε άρκετά όσαδηότε συζηρητήρια.

Κρύο, κρύο, κρύο. Ο Δεκέμβριος περιώρισε τόν υδράργυρον είς τά κατώτατα μέρη της στενής του κατοικίας. Τό Άστεροσκοπίον βεβαίωι τρομαρά κατακαλιόματα είς τάς τιμάς τού θερμομέτρου, τό βεβαίωι δέ καί τό γεγονός ότι, έκαμαν την έμφανίσιν των παλτά από έτών άπο- φροισάντα νά κλεισθώσιν είς την ντουλάπαν των καί νά μη περιφέρουν είς τούς δρόμους τά γκατεία των.

Έλλήθη καί ή έθνοφορία τών παλτων. Μόδα λησημονημένα, χρώ- ματα δυοδιάγνωστα καί άπροσδιόριστα. Παλαιάτα γωφορία. Τά καρφενία καί τά άλλα κέντρα προσπαθών νά προστατήσουν τούς άηληπιόμενους. Είς μάτην. Υπάρχει ή πόρτα καί ύπάρχον — τί ύπάρ- χον; Τά έννεά δέκατα τών συμπολιτών μας τό κάμουν — οί μί κλεινό- ντες την πόρταν.

Ότι είνε Έλληνικόν έθιμον αυτό άποδεικνύεται από τό γεγονός ότι έδημοιογηθή ή φράσις: «Δέν έχεις πόρτα στό σπίτι σου;», ή όποία λέ- γεται προς όσους έχον τό έλλάττωμα νά θέλουν έπιμύνας νά φιλοδοξη- σουν μίαν πνευματικήν είς όποιον τύχη είς τό μέρος όπου θά εισέλθουν. Δέν δημοιογείται μία φράσις χωρίς λόγον.

Είς τά καρφενία διακόπεται καί πολιτική συζητήσις άκόμη διά νά άκουσθή: «Παιδί, κλείσε την πόρταν».

Αναμύμων έν τώ μεταξυ αυτών τών τραγηδιών, τάς όποιάς περι- γράφω άνωτέρω καί αί όποιαί, τιά νά είμαι άκριβέστερος, άνήχον είς τά μέσα τού μηνός, ήλιόλοστοι τινές ώρα. Είνε μειδιάματα γεροντο- κόρης. Είς τό τέλος παγώνουν τόν άνθρώπον.

Τά άποτελέσματα τών θνημομένων ήμερών τού Δεκεμβρίου είνε ότι έπεσε όλίγη ζωή. Είνε εύτύχημα της άναγνωσκούσης τάξεως ότι οδέν φιλολόγον δημοιογώμα εννεπνεσθή από την λευκότητα της χνόος.

Όνόμασ μείδιμα γεροντοκόρης τάς ήλιόλοστος ώρας μερικόν ήμερών. Έν τούτοις οί Αθηναίοι τό άπολαμβάνουν άπείστερα. Η Αθη- ναϊκή νοχέλια, ή καί Πανελληνιος, εκσπεί, είς μεγαλοορέπειαν. Ημείκλει- στα τά ματία, όλίγη ή όμίλια, βραδεία ή κίνησις με την όποιαν φέρεται τό φιλτάκι ένός θά χείλη, ζάπλωμα. Γύρω από τάς Αθήνας ή Όξία, ή Πεντέλη, ο Υμηττός, στίλβουν κατάλευκοι, αλλ' ο Αθηναίος λατρείει τόν ήλιον καί μόνον τόν ήλιον. Είνε άληθεια ότι αυτή ή λατρεία είνε έμφοτος είς την Αθηναϊκήν ψυχήν, με όλον δέ τόν κίνδυνον ψεύσεσ ο Αθηναίος άκνητή είς τό Ζάππειον, έως είς τάς τελευταίας αναλαμπάς τού ήλιου. Τί έσθητή δέ όταν ή ήλιόλοστος ήμέρα είνε Κυριακή. Τί έκιστραταί μαματά, μαματά, τριών θυγατέρων καί τού μικρού είς τάς χείρας της ύπρητριαις! Τί άγών ή άνάβασις τών νέων αυτών Μυριών είς τό τραί, τί συμπλοκαί διά την άλωσιν θέσεων είς τό τραί, τί μάχη διά την κατάληψιν τραπέζιου είς την έξοχήν, τί συνθηκαί διά τόν λογα- ρισμόν καί τί έπιστοφική τού στρατεύματος! Χρειάζεται Ξενοφών νά τά περιγράφη.

Είς όλην αυτήν την μονοτονίαν ο Δεκέμβριος, άναμφισβητήτως αυτός, ήνοιξε την χειμερινην Ζωήν. Αί χορευτικά έσπεριδες άλλεπάλληλοι, αί ευεργετικά παραστάσεις έν πληθώρα, αί ύπερ ναών άγοραί έν πληρομήνη. Προσθέσαν τούς παμπληθείς έορτάζοντας κατά τόν μήνα αυτών καί έχετε έπισκέψεις, άφαιμάξεις, ειδύλλια, συγκινήσεις, περιγρηφάς χορών καί τουαλετόν καί, τό εξαγομένον της προσδεσεως, αφαιρέσατέ τό από ένα μισθόν, από ένα μικρόν εισόδημα, διά νά ίδητε ότι τόν Δεκέμβριον πρέπει νά μοιράζονται τά περιεύματα τού Προϋπολογισμού είς τούς άτυχεϊς Αθηναίους.

Εκείνο τό σημείον είς τό όποιον ο Δεκέμβριος έσημείωσε ρεκόρ είνε ή πληθώρα τών δημοσιών θεαμάτων. Τό Βασιλικόν θεάτρον έσημείω- σε άρκετάς έπιτυχίς είς την μετακλήσιν ξένων ήθοποιών — πάντοτε με την επαφάξιν, την όποιαν καί άλλοτε έκάμειμεν διά τά δευτε- ροειόνα μέλη τών ξένων θιάσων — καί οί έλληνικοί δέ θίασοι καί είς τό Βασιλικόν θεάτρον καί άλλού έσημείωσαν έπιτυχίαν. Καί παλαιά καλά έργα επαίχθησαν καί από τά άριστοτεργήματα τών μεγάλων ποιη- τών καί έν νέον, οί «Νικημένοι» τού κ. Χόρν, είς τό Βασιλικόν καί αυτό. Τό πράγμα είνε παρηγόρου. Αί Αθήναί έφερον είς βάρος των έως τώρα την μομφήν ότι, καί τόν χειμώνα δέν είνε παρά άπέραντον χαρτοπαί- γνιον, είς τό όποιον μερικοί χοροί δίδόμενοι δέν καταλήγον καί αυτοί παρά είς τό πόκερ. Εύτυχώς ευρέθησαν οί ήθοποιοί, οί όποιοι έχον την γενναϊότητα νά ξεφύγουν από την μαϊνίαν τών τουρνέ, από την όποιαν, ως από πανικόν, καταλαμβάνοντο κάθε χειμώνα οί θίασοι καί τά άποτελέσματα δέν είνε δυσάρεστα.

Ένωείται ότι κινηματογράφος κυριαχεί καί ίδιος ο πολεμικός κινη- ματογράφος. Έμπαός είς τό λευκόν πανίον συζητούνται αί μάχα, δίδον-

ται σχέδια, έπιδιοκίμίζονται αί στρατιωτικά κινήσεις, ένθαρρύνονται οί νικηταί, γιοιοαίζονται οί ήττημένοι, ύπερηφανοί δέ οί Έλληνες διά τούς Ίταλους χειροκροτούν τάς φιλικάς νίκας. Συμμετέχον ένός πολέμου τέλος πάντων.

Έγινε άπόπειρα καί από τών στηλών σοβαράς έφημερίδος νά λυθή τό ζήτημα. Διαιτί οί γάμοι ήλαττώθησαν είς τάς Αθήνας; Εκτός άρθρου δημοσιοευθέντος έντυπογράφος από συναδέλφου καί εκτός δύο ή τριών συνεντεύσεων λογίων κυριών, ή συζητήσις δέν έχον άλλο άποτέλεσμα παρά τό άώνιον άποτέλεσμα τών Έλληνικών συζητήσεων νά μη έλεγ- ται έν συμπεράσμα.

Είπον ότι τό αίτιον είνε ή πολυτέλεια, ή τελευταίως άναπτυχθείσα. Αλλ' ή πολυτέλεια ύπήρξε πάντοτε, άπ' αυτής της Εβας, ή όποία άμαρ- τήσασα εκάλυφθη με φύλλον σκεής, από τό φύλλον τό όποιον εξείλιχθη είς όλην την σειράν της γυναικαίς μόδας έως την σημερινή μαϊνίαν των γυναικων, είς όλας τάς ιδιοτροπίας, είς όλας τάς δαπανήρας έπι- δείξεις, τάς όποιάς έπενοησεν ένα ήθελικόν μυαλό ή σημερινή μία Παρι- ζιή ή είς συμπαιρωτής της ύπαιτης γυναικαίον ένδυμάτων ή μία ιδιο- τροπία ήθοποιοῦ. Δέν άπέχει πολύ άφ' ήμών είς τάς Αθήνας ή μόδα τών κυριολώνων. Καί έν τούτοις αί γυναίκες ύπανδρεύοντο. Καί είπον άκόμη ότι τό αίτιον έρχεται είς τό ότι αί γυναίκες δέν εργαζονται, αλλ' είνε άπίσης άληθές, ότι είς τάς προηγουμένας της ιδικης μας γενεάς, ή γυνή εργαζέτο όλιγώτερον, άφού ήτο κλεισμένη είς τό σπίτι της.

Έγώ τό ζήτημα τό εξετάζω από άλλην τόν άνοιχιν. Είνε βεβαίον ότι καί είς την άνωτέρω μας κοινωνίαν καί είς την λεγομένην μέσην τάξιν καί είς την τρίτην την διαζύγια είνε συχνότατα κατά τά τελευταία έτη. Δικαιολογώσατε όπως θέλετε τό πράγμα. Αποθώσατέ τό όπου θέλετε. Είς την περισσότεραν έλευθερίαν, της όποιας τελευταίως άπολαύον αί γυναίκες έγγαμοί ή άγαμοί ή είς τάς νύας, μη λογικάς όταν φθάνουν έως τά άκρα, ιδέας τού θήλεος κόσμου περί τών δικαιωμάτων των άπέναντι τού συζύγου, τό βέβαιον όμως είνε ότι κατά τά τελευταία έτη συχνά άτιχηές σύγγυοι έλαβον έπιστολήν, δι' ής είδοποιούντο ότι έπαισαν άπολαύοντες της έμπιστοσύνης της χαριτοβούτου άνάσσης των, συχνότερα δέ προνη- σάντες τούτο, αθρομήτως έλαβον την πόση την Μητροπόλιν άγούσαν.

Η άληθεια είνε ότι ύπάρχει είς την νεώτεραν κοινωνίαν μία έπιπο- λαϊότης είς την αντίληψιν τών άμοιβαίων ύποχρεώσεων. Μία άσέβεια προς την ιδέαν ότι καί τά δύο μέρη πρόκειται νά ύποβιβηθώσιν είς στε- ρήσεις της έλευθερίας των καί ή άσέβεια αυτή φοβίζει.

Είς την συνοικίαν μου ύπάρχει μία διάρφοος οικία. Έντός δύο έτών κατοικήσαν εκεί τρία νεότερα ζεύγη. Καί τά τρία έκένωσαν την οικίαν διαλυθέντα.

Τό μέτρον, τό όποιον έλαβεν ή Νομική Σχολή νά άπειλήση με δια- ψεύσεις πσάν διά τών έφημερίδων διαφημισιν ύπερβολικού βαθμού διδάκτορος, θά έπρεπε όλοι αί Σχολαί νά μιν ήσθούσιν.

Τό νά διαμνησθή ο χθεσινός διδάκτωρ μεγαλύτερον τού πραγματικού βαθμόν είνε τό πρώτον βήμα προς εκείνην την έπιστημονικήν διαμνησιν, ή όποία τελευταίως έκαμιν, ώστε νά είνε, όλοι οί ύποψήφιοι καθηγηταί, έξοχότητες καί νά μη ύπάρχουν τά πρόσωπα όσα, όπως γίνεται είς τόν έπιστημονικόν κόσμον της Εδρώπης, με την εργασίαν των νά έχον επι- βληθή καί άναγνωρίζονται γενικώς. Η από νεαρής ήλικίας προσοικειώ- σις είς τό διαρρημίζεσθαι ψευδώς είνε ελάττωμα άνάγει έπιστημονικός, άν έπί τέλους ή Έπιστήμη είνε μία ιδέα. Καί είνε τοσοῦτον λιηρότε- ρον τό πράγμα, όσα ή άπόστασις από την φοιτητικήν Ζωήν, μιν Ζωήν ή όποία τρέφεται με ιδανικά καί έλλπίδας, είνε μικροτέρα. Ο διδάκτωρ, ο ψευδώς αυτοδιαρρημίζόμενος, δέν εκάμθη άκόμη — τούλάχιστον δέν έπρεπε νά έχη καμψή — από την πάλην της ζωής, ώστε νά καταφύγει είς ταπεινώσεις. Σημναιει ότι τά όπλα, τά όποια κατορθώσε νά άπο- κτήση, τά έπιστημονικά όπλα, τά αισθάνεται άνεπαρκή, ώστε νά προσ- παθή νά τά ενισχύση τόσον έννορις διά τού δόλου.

Έγινε λόγος διά τό πλήθος τό όποιον τάς παραμονάς τών Χριστου- γέννων συναθροίζεται Έξωθεν τού Υπουργείον τών Έσωτερικών Ζητούν βοηθήματα. Ητο τώ όντι τό θέμα σαρκαστικόν, τοσοῦτο μάλλον καθόσον τό κονδύλιον τών βοηθημάτων ελξεν εξαντληθή καί ή δυστυ- χία εκείνη συνοθεϊτο επί ήμέρας ματαίως. Υπήρξαν όσοι έφεραν τό πεινασμένον αυτό πλήθος καί όσοι τό εργαζόμενον ως πλεονεκτητικόν. Έγραφήν αυτό μάλα καί έγγραφήν καί τό άλλο: Ότι τό ποσόν, τό όποιον θά διετίθετο καί άν ύπήρχεν, ήτο τόσον μικρόν, ώστε μόλις θ' άνέλγει είς μίαν δραχμήν δι' έκάστην εκ τών συνουθουμένων, οργισον καί εξεντε- λιζόμενον εκείνων δυστυχίων. Καί όμως λείπει από πολλάς τρέπας όπου κατοικεί ή πείνα καί ή μία αυτή δραχμή καί τά Χριστούγεννα καί τό Πάσχα. Καί διά τούτο θά ήθελα, κοντά είς τάς άλλας προσπάθιας διά τούς δυστυχεις μας νά καταβληθή μία ιδιαιτέρα μερί- μαν από κυρίας δι' ένα γενικόν έθρονον ενεργούμενον πρό τών Χριστουγέννων καί πρό τού Πάσχα, διά νά είδου μία άκτις χαράς εκεί, άφ' όπου ή χαρά δέν περνά, ούτε είς αυτάς τάς Άγίας ήμέρας.

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ

ΕΙΣ τὸ περυσιὸν φύλλον τοῦ Ἰανουαρίου ἔδωσα λεπτομερῆ περιγραφὴν τῆς ἐν Βηθλεὲμ, τῆς πόλεως εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ, τελετῆς τῶν Χριστουγέννων. Ἡ συγκινητικὴ εὐοχία, ἡ ὁποία διεξάγεται μέγα εἰς τὸ Σπήλαιον τῆς Γεννήσεως, εἶναι ἀπὸ τὰς μεγαλοπρεπεστάτας εὐοχίας τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, θὰ ἠγχώμην δὲ εἰς πάντα τοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἠδύνατο νὰ τὴν παρακολουθήσουν. Ἐφέτος ὁμως, ἄς ἀρκεσθῶμεν, ἀπὸ αὐτὴν ἰδῶν τὴν στήλην νὰ ἐκδοράμωμεν ἀνὰ τοὺς αἰῶνας καὶ νὰ ἴδωμεν πῶς εὐοχάζοντο τὰ Χριστούγεννά των καὶ ἄς δῶμεν ἓνα φευγαλέον βλέμμα ἀνὰ τὸν κόσμον διὰ νὰ γνωρίζωμεν πῶς πανηγυρίζει τὴν εὐοχίαν.

Ἐὰν ἀνατρέξωμεν εἰς τὰς ἀρχαιότερας ἐποχάς, τὰς πρώτας τοῦ Χριστιανισμοῦ, οἱ Χριστιανοί, ἰδίως κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς Ἐκκλησίας, ἀμυδρὰν ἰδέαν εἶχον περὶ τῆς εὐοχίας ταύτης καὶ ἰδίως περὶ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐπρεπε νὰ τὴν εὐοχάζουν. Εἰς τὰ μέσα τοῦ δευτέρου αἰῶνος, ἄλλοι μὲν ἐκ τῶν Χριστιανῶν ὄρισαν τὴν 25 τοῦ ἀγνυπτικῶδ μνηρὸς Παχῶν, δηλ. τοῦ καθ' ἡμᾶς Μαΐου, ὡς ἡμέραν τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἄλλοι, ὡς καὶ ἡμεῖς σήμερον, τὴν 25 Δεκεμβρίου. Οἱ πρώτοι ὄρισαν τὸν Μαῖον ἐπειδὴ εἶναι ὁ μῆν τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Φύσεως, καθ' ἣν αὐτὴ ἦρθε καὶ ἐξωοργεῖτο. Ὑπῆρχον ὁμως, ἰδίως εἰς τὴν Ἀνατολήν, καὶ ὅσοι εὐοχάζον τὰ Χριστούγεννα τὸν Ἰανουάριον, συγχέοντες αὐτὰ μὲ τὰ Ἐπιφάνεια. Ὑπάρχει παράδοσις καθ' ἣν κατὰ τὸν 8 αἰῶνα ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Κύριλλος ἐπεκίνησε πρῶτος τὸ ζήτημα δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Πάπαν Ἰούλιον Α', ὅστις δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τοὺς ἐξέχοντας κληρικοὺς τῆς ἐποχῆς, ἐκάλεε αὐτοὺς νὰ ὀρίσων μετὰ βεβαιῶν, τὴν ἀληθῆ τῆς Γεννήσεως ἡμέραν. Συνέζητήθη δὲ μερῶν τὸ ζήτημα καὶ ἐπεσφράγη, ὅτι ἡ Γέννησις ἐγένετο κατ' ἐποχὴν, καθ' ἣν οἱ ποιμένες ἠδύνατο νὰ διανυκτερεύον ἐν βλαβερῶν, ὑπονοοῦντες τοὺς ποιμένας, περὶ ὧν ὁμιλεῖ ὁ Ἐσαγγελιστὴς Λουκάς, καὶ τὰσσοντες συνεπὸς τὴν ἡμέραν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ θέρους. Οἱ πλεῖστοι ὁμως τῶν ἐρωτηθέντων ἐπέδωκαν ἐπὶ τῆς 25 Δεκεμβρίου, ἐπειδὴ κατ' αὐτὴν εὐοχάζετο ἡ ἡμέρα αὐτὴ ἐπὶ τῶν Χριστιανῶν ἀνέκαθεν, εἰς ἀπίθεον πρὸς τὴν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τελευτήσαν εὐοχίαν τῶν ἐθνικῶν, τῆς γεννήσεως τοῦ «**Αἰγιότητου Ἥλιου**». Κατ' αὐτὴν οἱ ἐθνικοὶ ἐστειλον πρὸς ἀλλήλους διάφορα δῶρα ἐκ κηροῦ ἢ πηλοῦ, εἰδῶλα καὶ ἀγαλμάτια. Ἡ εὐοχία αὐτὴ ὀνομάζετο εὐοχία τῶν Βρουμαλίων, καὶ, ἐπειδὴ οἱ Χριστιανοὶ ἠναγκάζοντο νὰ μετέχον τῶν εὐοχίῶν, ἐθεωρήθη ὁ καθορισμὸς τῆς 25 Δεκεμβρίου, ὡς ἔχον ἀγαθὰ ἀποτελέσματα εἰς τὴν διευκόλυνσιν τῆς διαδόσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἡ 25 Δεκεμβρίου, κατ' ἄλλους, ὁρίσθη κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον: Πρῶτον ἐζητήθη ἡ ἡμερομηνία τῆς γεννήσεως τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Κατὰ τὴν Παλαιὰν Γραφήν, ὁ μέγας ἱερεὺς τῶν Ἑβραίων ἀπαξ μόνον τοῦ ἔτους εἰσῆρχετο εἰς τὰ Ἅγια τῶν ἁγίων κατὰ τὴν εὐοχίαν τοῦ ἐξέλασμοῦ, ἡ ὁποία εὐοχιάζετο τὸν ἔθδομον Ἰουδαϊκῶν μῆνα, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὸν ἰδικὸν μας Σεπτέμβριον καὶ δι' εἰς τὰς 24 τοῦ μνηρὸς. Εἶναι γνωστὸν ὅτι, κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν, ἡ ὁποία κατὰ τοὺς

ἔρωτητὰς εἶναι ἡ 24 Σεπτεμβρίου, ὁ Ζαχαρίας ἔμαθε τὴν σὺλληψιν τέκνου ἐπὶ τῆς συζύγου του. Ἐξήχθη λοιπὸν τὸ συμπέρασμα δι, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωάννου ἐγεννήθη τὴν 24 Ἰουνίου. Τεθείσης δὲ ἁποσδήσοις τῆς ἡμερομηνίας τῆς συλληψεως καὶ γεννήσεως τοῦ Ἰωάννου, εὐκόλος ἦτο ὁ προσδιορισμὸς καὶ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, καθ' ὅσον γνωστὸν ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ὅτι, ὅτι ὁ Ἄγγελος Προτοπάλτης παρέστη πρὸς τὴν Παρθένον Μαριάμ, ὅπως εὐαγγελισθῆ αὐτὴν καὶ ἀναγγεῖλῃ τὴν μετ' ὀλίγου διὰ τῆς καθόδου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σὺλληψιν τοῦ Θείου Παιδός, ἦτο τότε ὁ «**ἔκτος μῆν τῆς ἐγκυμοσύνης τῆς Ἐλισάβετ**», ἦτοι περὶ τὸν μῆνα Μάρτιου, ὅτι εὐοχιάζοντο τὸν Ἐσαγγελισμὸν καὶ μετὰ ἐννέα ἀκριβοῦς μῆνας, ἦτοι τὴν 25 Δεκεμβρίου ἦτο φυσικὸν νὰ εὐοχασθῶν τὰ Χριστούγεννα.

Εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἡ εὐοχία τῶν Χριστουγέννων κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατορῶν, εὐοχιάζετο μεγαλοπρεπῶς. Ὁ Ἕλληρ Αὐτοκράτωρ ἐπωφελεῖτο τῆς ἐνκαρίας καὶ ἐπιδεικνύη ὄλον αὐτοῦ τὸ μεγαλεῖον. Ἡ ἐξοδὸς του ἀπὸ τῶν ἀνακτόρων καὶ ἡ καθόδος εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας εἶχε κατὰ τὴν ἐπιβλητικόν. Εἰς τὴν πύλιν τοῦ νόθου ἐπιδέχοντο αὐτὸν ὁ Πατριάρχης, ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ προσκυνεῖ τὸ Ἅγιον Ἐσαγγελίον βασιλεύον ἐπὶ τοῦ ἀρχιδιακόνου ἔπειτα χωρεῖ τὸν Πατριάρχην, ἀσπάζεται αὐτὸν καὶ προχωροῦν ὁμοῦ μέχρι τοῦ ἔσωτερου νόθου, εἰς τὸν ὅποιον γίνετα δοξολογία εἰς τὸν Ὑψιστον καὶ μετὰ ταῦτα ὄλοι εἰσέρχονται εἰς τὸν κυρίως ναόν, «**ἐν ᾧ ἐξασία τις εὐαρμοσύνη καὶ συμφωνία μέλους ἐξηκούετο**». Ἐνῶ ἔπειτα ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ὁ Πατριάρχης ἐπορεύοντο πρὸς τὸ ἱερόν, ἠκολούθουν οἱ φέροντες τὰ σκίπτρα καὶ τὰ σήματα καὶ τὰ σκεῖνα καὶ κατελάμβανον ὄλοι τὰς θέσεις των, δεξιὰ δὲ παρετάσσοντο οἱ Μάγιστροι καὶ οἱ Συγκλητικοί. Εἰς τὸ ἱερόν πρῶτος εἰσέρχεται ὁ Πατριάρχης ἔπειτα δὲ ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ἀσπάζεται τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν. Μετὰ τὴν προσκύνησιν ταύτην ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ὁ Πατριάρχης προσκυνοῦν τὴν Ἁγίαν Σταυρῶσιν, δηλαδὴ τὸν Σταυρὸν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, τὸν ὅποιον αὐτὸς ὁ Αὐτοκράτωρ θυμιάζει, λαμβάνων ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατριάρχου τὸ θυμιατὸν καὶ ἔπειτα εἰσέρχεται εἰς μέρος, εἰς τὴν δεξιὰν πλευρὰν τοῦ Ἁγίου Βήματος, τὸ ὅποιον καλεῖται «**μηταῶριον**», δηλαδὴ θάλαμον εἰς τὸν ὅποιον αὐτὸς καὶ οἱ ἄρχοντες μένουσιν καὶ ἀπὸ τῶν ὁποίων δὲν ἐξέρχονται, εἰμὴ μόνον κατὰ τὴν ὄραν τῶν Ἁγίων καὶ τῆς Θείας Κοινωνίας. Μετὰ τὴν λειτουργίαν εἰσέρχεται ὁ Πατριάρχης εἰς τὸ μηταῶριον, εἰς τὸ ὅποιον τὸν ὑποδέχεται ὁ Αὐτοκράτωρ φέρον χαλαρὰ καὶ ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας τὸν ἀσπάζεται. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπέρχεται, ἀφοῦ ἀφίση φιλοδοξήματα, ἐνῶ ὁ λαὸς εὐχετα εἰς αὐτὸν τὸ «**εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους ὁ Θεὸς ἀγάγει τὴν βασιλείαν ἡμῶν**». Τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων ἐδέχτο εἰς τὸ πολυτελέστατον παλάτιον τὸ ὄνομαζόμενον «**Χρυσοκίβινον**».

Τὸ γεῦμα, τὸ ὅποιον παρέθετεν ὁ Αὐτοκράτωρ εἰς τὸν Πατριάρχην, ἦτο τιμητικώτατον δι' αὐτόν. Ὁ Πατριάρχης ἐκάθητο παρὰ τὸν Αὐτοκράτορα

ἐξ ἀριστερῶν του καὶ ἠλόγει ἕκαστον φαγητὸν τὴν σιγῆν καθ' ἣν παρετίθετο. Ἡ τράπεζα εἰς τὴν ὁποίαν ἐγευμάτιζεν ὁ Αὐτοκράτωρ ἦτο χρυσοῦ, μόνος δὲ ὁ Πατριάρχης ἐκάθητο πλησίον του, διὰ τοὺς ἄλλους ὑπαρχουσῶν ἰδιαίτερων τραπεζῶν. Κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν Χριστουγέννων ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἐξήρχετο εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλλ' ἔμενε εἰς τὸ δωμάτιόν του, εἰς τὸ ὅποιον οἱ «**καυνοῦχοι τῆς Ἐκκλησίας**» ἔφερον εἰκονοστάσιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκετο ἡ εἰκὼν τῆς Γεννήσεως καὶ τρεῖς ἄλλαι, σχετικαὶ πρὸς αὐτὴν καὶ ἀναλόγιαι, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτο τεθειμένον τὸ Ἅγιον Ἐσαγγελίον. Ἐπειτα ἐπὶ συνοδείαν τοῦ προτοπάλτου, τοῦ δομεικῶν καὶ λοιπῶν ἀρχόντων, ἐξήρχετο, ψαλλόντων τῶν ψαλλῶν τὰ ἐξῆς: «**Πολυχρόσιον ποιῆσαι ὁ Θεὸς τὴν κραταίαν καὶ ἁγίαν βασιλείαν σας**». Καὶ ἐπαινεῖσθαι τὸν εἰς «**πολλὰ ἔτη**».

Κατωτέρω ὁμιλοῦμεν διὰ τὰς ἐν τῇ Δύσει παρεκτροπὰς κατὰ τὰς εὐοχίας τῶν Χριστουγέννων. Ἄς ὁμιλήσωμεν ἀμερόληπτοι καὶ διὰ τοὺς προγόνους μας.

Εἶπον δι' ἡ εὐοχία τῶν Χριστουγέννων ἐτελεῖτο ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Βρουμαλίων, ἦτις συνέπιπτε μὲ τὴν ἐπομένην τῆς τελευταίας ἡμέρας τῶν Κρονίων (*Saturalia*), τὰ ὅποια εὐοχιάζοντο ἀπὸ τῆς 17-24 τοῦ Δεκεμβρίου. Ἡ ἀνάμειξις αὐτῆ ἐπέφερε τὸ κακόν, ὥστε νὰ εἰσαχθῶν ἐν τῇ Ἀγρυπνίᾳ τῶν Χριστουγέννων χοροὶ, διασκεδάσεις, εἰσοχίαι καὶ θεατρικαὶ παραστάσεις θεαμάτων ἀκόσμου διὰ Χριστιανικὰς εὐοχίας. Ἡ ἐν Τροῦλλῳ Σύνοδος ἠναγκάσθη νὰ ἐκδώσῃ κανόνα κατὰ τὸν ὅποιον ἀπαγορεύοντο αἱ τῶν «**γρναίων δημοσίου ἀρχήσεως**», καὶ ὁρίζετο ὅτι δὲν ἐπετρέπετο «**μηδένα ἄνδρα γυναικίαν στολῆν ἐνδεδύκεσθαι, ἢ γυναικα τὴν ἀνδρῶσιν ἀρμόδιον ἀλλὰ μῆτε προσωπεῖα κομικὰ ἢ σατυρικὰ ἢ τραγικὰ ὑποδύεσθαι**». Ἡ Σύνοδος ἐπιβάλλει ποιητὴν, ἐὰν μὲν εἶναι κληρικοὶ οἱ σφάλλοντες νὰ καθαυρῶνται, ἐὰν δὲ εἶναι λαϊκοὶ νὰ ἀφορίζωνται.

Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Δύσει μεγαλοπρεπῶς εὐοχιάζετο ἡ εὐοχία τῶν Χριστουγέννων ἰδίως κατὰ τὸν Μεσαίωνα. Δηγοῦνται δι' ὁ Μέγας Κάρολος (768-814 μ. Χ.) συνήθιζε νὰ ἐμφανίζεται εἰς τὸν λαὸν φέρον χρυσοῦ ἐνδύματα καὶ στέμμα μεγαλοπρεπῆ καὶ ἐχάριζεν εἰς τοὺς ἄρχοντας καὶ ὑψηλὰς ἐνδύματα πολυτελῆ, τὰ ὅποια ὀνομάζοντο «**Χριστουγεννιάτικα**». Ὁ ἴδιος αὐτοκράτωρ ἐπέβη εἰς Ῥώμην τὴν 25 Δεκεμβρίου τοῦ 1799 ὡς Ἀθροιστὸς καὶ Αὐτοκράτωρ τῶν Ῥωμαίων. Καὶ ἄλλοι δὲ βασιλεῖς τῆς Γερμανίας ἐπεφυλάσσοντο νὰ σπερθῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων εἰς τὴν Ῥώμην, εἴτε ἄλλοι.

Οἱ Ἰτακοὶ εὐοχιάζον, ὅπως ἀνέκαθεν, καὶ τὴν 25 Δεκεμβρίου τὰ Χριστούγεννα ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους, οἱ ὅποιοι παρῆ γροῦξεν ἐνθέρμως τὸ Πάσχα. Ἡ λέξις *Noël* εἰς τὸ Παρίσι καὶ εἰς ὄλην τὴν Γαλλίαν σημαίνει τὴν χαρὰν τῶν παιδιῶν, τὴν ἐθνημίαν καὶ τὰς διασκεδάσεις τῶν νέων, τὴν ἐπόμνησιν παλαιῶν εὐχάριστων συμγῶν διὰ τοὺς γέροντας, τὴν ἀγαλλίασιν τῶν οἰκογενειῶν.

Εἰς τὴν Γαλλίαν, διὰ τῆς λέξεως *Noël*, ἔφρασεν ὁ λαὸς νὰ ὑποδέχεται θριαμβεντικῶς ἄλλοτε καὶ τοὺς ἐπανερχομένους ἀπομάχους ἢ ἀπὸ ταξείδια βασιλεῖς ἢ στρατηγούς των.

Εἰς τὴν Δύσιν τὰ Χριστούγεννα ἀντικατέστησαν παλαιὰς εὐοχίας τῆς εἰδωλολατρείας, ἄλλοι μὲν τὴν εὐοχίαν τῆς γεννήσεως τοῦ Ἥλιου, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν εὐοχίαν τῆς γεννήσεως τῶν Αὐτοκρατορῶν αὐτῆς. Ἡτο ἡ καλονόμενη *natalis dies* φρασκῶς καὶ ἡ *natalis dies* τοῦ Σωτῆρος εὐοχιάζετο μεγαλοπρεπέτερον καὶ ἐνθουσιώτερον. Τὰ ἐκκλησιαστικὰ καλενδάρια ἐσημείων τὴν ἡμέραν μὲ τὴν λατινικὴν αὐτὴν ὀνομασίαν.

Αἱ εὐοχίαι διὰ τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ ἐγίνοντο μὲ συμπόσια, μὲ δημοσίας πομπάς, μὲ ἐπαίθρια μικρὰ θέατρα, μὲ παιγνίδια στήνόμενα εἰς τὰς ὁδοὺς, μὲ μουσικὰς, μέσῳ γενικῆς εὐθυμίας. Ἐκτοτε καθιερώθησαν τὰ τραγούδια, αἵτινα ὀνομάζονται «**χαρὰς βοή**».

Εἰς τὴν Ἰσπανίαν τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ εὐοχιασμοῦ εἶχε λάβη διαστάσεις τρομακτικὰς. Ὅπως βεβαιοῦται, εἰς τοὺς ναοὺς ἐγίνετο ἀναπαράστασις τῶν κατὰ τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ γεγονότων. Ὁμοῖοι, ἐξηρηκμένοι ἐκ τῶν προτέρων, ἀναπαρίσταν τοὺς Μάγους, τοὺς Ποιμένας, τὸν Ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ πρόσσωπον παραστὰν εἰς τὸ Μέγα Θαῦμα πρὸς μᾶς φάνης, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφαινότο πλαγίῳ μικροῦ παιδίου. Τὸ πρᾶγμα σὺν τῷ χρόνῳ ἐφθασεν εἰς τὸ ἀπροχώρητον καὶ τοὺς καλὸς γεγυμνασμένους ὁμίλους διεδέχθησαν πρόχειροι ὁμάδες, αἵτινες ἠνάγκασαν τοὺς ἐκκλησιαστικὸς ἀρχοντας νὰ ἀπαγορεύσων τὴν διακομώδησιν τοῦ Σεπτοῦ Θαύματος. Πρὸ ἐνός καὶ ἡμίσεως ἀκόμη αἰῶνος ἐπῆρχεν ἐν Ἰσπανίᾳ εἰς πολλὰς κομοπόλεις τὸ ἔθιμον, νὰ ἀναπαρίστανται κατὰ ἀξιοθερήτην τρόπον ἀπὸ προσωποδούλων, συνοδοιμῶν ἀπὸ βιολία, κιθάρας καὶ τύμπανα, ἢ Γέννησις. Ἡ σκηνὴ συνεληροῦτο ἀπὸ παρθένους μὲ λαμπάδας εἰς τὰς χεῖρας καὶ μὲ τοὺς χοροὺς των, κατὰ τοὺς ὁποίους αὐταῖς ἐφαλλον ἄσματα, ἀφελέστατα θυμῶντα τὸ βρέφος καὶ τὴν μητέρα του.

Καὶ αὐτὰ μὲν κατηγορήθησαν, παρόμεινε ὁμως ἐν Ἐυρώπῃ ἡ «**Αγρυπνία**» (*Réveillon*) ἡ εὐθυμία αὐτῆς οἰκιακῆς εὐοχίας, ἓνα οἰκογενειακὸν ἐξενῆχ. Διευρηθή ἀπὸ παλαιότερους χρόνους, οἷτε εἰς τοὺς καλὸς ἐτελοῦντο τρεῖς λειτουργίαι τὴν ἐσπέραν τῶν Χριστουγέννων καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν εὐγενῶν καὶ εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Γαλλίας ἐδίδοτο μεγαλοπρεπῆς εὐοχία καὶ φαταψία.

Εἰς πολλὰ μέρη τῆς Γαλλίας, ἰδίως εἰς τοὺς ἀγροτικὸς πληθυσμοὺς ἡ Γαλλίς διατρεῖ εἰς τὸ τζάκι, δι' ἐνός μεγάλου κορμοῦ δένδρου, ἄσβεστον τὸ πῦρ, τὸ ὅποιον μετὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ μεσονυκτίου θάινον μὲ κρασί καὶ εὐχοντα νὰ ἐλλογῆσῃ ὁ Ἅγιος Πατὴρ τὸ σπίτι, τοὺς γονεῖς, τὰ παιδιά, τοὺς ταξιδεύοντας καὶ πάντα δυνατοῦντα.

Τὸ ἔθιμον νὰ τοποθετοῦν τὰ παπούτσια των εἰς τὸ τζάκι τὰ παιδιά τῆς οἰκογενείας μὲ μίαν κρυφὴν ἐλπίδα ὅτι, ὁ καλὸς Χριστὸς δὲν θὰ τὰ λησμονήσῃ καὶ θὰ κατέβῃ ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, ἐπάνω σὲ ὄλογοσσο σύννεφο νὰ ἀφήσῃ παιγνίδια καὶ ζαχαρωτά, εἶναι χαρακτηρισμὸν. Ὁ Θεάνθρωπος εἶναι πάντοτε πρόθυμος νὰ φέρῃ τὰ ζαχαρωτά καὶ νὰ τὰ τοποθετῇ διὰ τῶν χειρῶν τῶν γονέων.

Εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ εἰς τὴν Σουηδίαν καθιερώθη κατὰ πρῶτον τὸ «**Δένδρον τοῦ Χριστοῦ**» μὲ τὰ ἐπὶ τῶν κλάδων του κηρία, τὰ ὅποια συμβολίζον τὸ Φῶς, τὸ ὅποιον ἐχρῆθη μὲ τὴν Γέννησιν τοῦ Θεοῦ εἰς ὄλον τὸν Κόσμον. Ἄς σὰς καταστήσω γνωστὸν ἐπὶ τῇ ἐνκαρίᾳ ταύτῃ ὅτι, τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων εἰσῆρχον εἰς τὰς Ἀθήνας οἱ πρῶτοι ἐδῶ παρουχίσαντες Γερμανοὶ ἀπὸ τῶν ἡνείκεν.

Οἱ Ἄγγλοι τρώγουν, τρώγουν, τρώγουν μὲ ὄλον τὸν σεβασμὸν, τὸν ὅποιον ἀποδίδουν εἰς τὴν εὐοχίαν, τὸ *Christmas*, τὸ ὅποιον μεταφράζεται, «**Ἱεροσουλία τοῦ Χριστοῦ**». Τρώγουν κατὰ παραιοπαράδοτον ἔθιμον χήρας, μωλὰ βοῶν, κορινθιακὴν σταφίδα καὶ τὴν ἀναπόφευκτον **πουδίγγαν**.

ΔΗΜ. ΔΗΜΕΡ

ΞΕΝΟΙ ΛΑΚΩΝΙΣΜΟΙ

Ὁ στρατηγὸς Σουβόρωφ τὴν ἄλκωσιν τῆς Πράγας τὸ 1794 ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Αὐτοκράτειραν Αἰκατερίνην ὡς ἐξῆς: «**Ὄρθρα! Πράγα! Σουβόρωφ**» Ἡ δὲ Αὐτοκράτειρα ἀπήντησεν ὡς ἐξῆς: «**Μαράθο Στρατηγέ! Αἰκατερίνη**» Ὅταν δὲ βραδύτερον ἐκυρίευσεν τὸ Tutukay, ἔγραψε πάλιν πρὸς τὴν Αὐτοκράτειραν ὡς ἐξῆς: «**Δόξα τῷ Θεῷ, δόξα Ὑμῖν τὸ Tutukay κατελήφθη, ἄ ἐγὼ ἐκεῖ**» Ὁ Ταλλεϊράνδος ἔγραψεν εἰς μίαν χήραν τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου τῆς ὡς ἐξῆς: «**Φῦ! Κυρία**» Ὁλίγους δὲ μῆνας βραδύτερον, ἔταν ἔμαθε τοὺς ἀρραβῶνας τῆς, ἔγραψεν ὡς ἐξῆς: «**Χό! Χό! Κυρία**»

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΑΓΩΝΙΑ

(ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΙΕ')

Βλέπετε, έξω ένα χαριτωμένον όμιλον...

αί κατά παράδοσον λειτουργία του μεσονυκτίου, διότι παλαιότερα έψάλλοντο τρεις λειτουργία, έτελούντο με ιδιαίτερον λαμπρότητα.

Όλοκληρος ή Αύλη ήτον εκεί εν μεγάλη στολή: αί πλάγια έξέδρα πλήρεις κυριών, τουλάχιστον εις τας πρώτας γραμμάς, όπου τά μεγάλα των «πανιέ»¹ έσημάτιζον είδος προθήκης, καταπλησσομένης με τούς μαργαρίτας, με τά «παιγιόν»² με διαμαντικά και με τά «μυλόντ»³.

Είς την έξέδραν του βήθους ό βασιλεύς και ή βασίλισσα, οι έξ αίματος πρίγκιπες και αί πριγκίπισσαι. Ό Λουδοβίκος ΙΕ' έφερε στολήν εν μαούρου βελούδου, με όμοιώματα κλάδων ένυφασμένα: ό Σταυρός του Αγίου Πνεύματος, με άδάμαντας δεμένους δι' άργύρου, έλαμπεν επί του στήθους του. Ήτο νέος μεγαλοπρεπής, με έκείνην την έν τή μεγαλειώ άφελειαν, ή οποία άμέσως εγοήτευεν όσους τον έπλησίαζον Ό κομψός και μεγαλοπρεπής βασιλεύς της Γαλλίας ελεγεν ήλικίαν είκοσι εννέα έτων.

Είς τό πλευρόν του ή βασίλισσα, ή γίνετα και φιλόανθρωπος Λουίζα Λεοζίνουα, μεγαλειότερα αυτού κατά επτά έτη: άλλ' έδώ, με τό ύπεροχον μεγαλείον της, τό όποιον, από την πρώτην ήμέραν φεραίνοτο φυσικόν εις αυτήν και τό όποιον ή εξάσκησις των βασιλικών καθηκόντων ελεγε περισσότερον ανάπτυξη, με την έπίσημον περιβολήν της, εκ λευκής μετάξης, κεντημένης με άνθη φυσικής όμοιότητος, ή διαφορά της ήλικίας εξέλειπεν έξηρανόσθη έπίσης ή άνοια των χαρακτηριστικών της. Δέν έβλεπε κανείς παρα μίαν βασίλισσαν μίαν βασίλισσαν χαριτωμένην από καλοσύνην και θέλητρον.

Κατάκομοι οι ενγενείς και με λόφους πτερόν και αί κυρία, εκ των όποιων ελεγε γεμίση μέχρι των μικροτέρων της γωνιών ή εκκλησία, δέν έδιδον προσοχήν ούτε εις την λειτουργίαν, ούτε εις την άμονίαν της μουσικής: δέν έσοκέπτοντο ειμή την ύποδοχήν, ή οποία θά εγγίνετο εις τά διαμερίσματα της βασιλείας, μετά την λειτουργίαν. Ό βασιλεύς δέν ελεγε είτη ότι θά ήρχετο να παραστή εις τό μεσονυκτίον δείπνον, έπιθυμών να δώση εις την σύζυγόν του την απόδειξιν αυτήν της τρυφερότητός του: Και κάθε ένας έννοοις να ελεγε εκεί εκ των πρώτων.

Η βασίλισσα επανήλθεν εις τά διαμερίσματά της. Αί κυρία της ακολουθίας της συνωθούντα γύρω της. Φορεί έν τάξει άλλην τοαλέτταν από λευκόν διάργυρον μεταξωτόν ύφασμα με μπουστον κεντημένον διά μαργαρίτων. Έφώρεσε τό έξ εκλεκτόν μαργαριτών διάδημά της, τό όποιον ό βασιλεύς της ελεγε δωρήση κατά τό έτος της ένώσεώς των. Ό πόσον την ήγάτα τότε ό ευμορφος πρίγκιπ, ό χαριτωμένος, και εκείνη πόσον τον αγαπά πάντοτε! Τρέμει, φοβείται. Διατί; Ό βασιλεύς δέν ελεγεν άναγγελίη εις την Αύλην δι τά ήρχετο εις τά διαμερίσματά της μετά την λειτουργίαν του μεσονυκτίου;

Όταν ή βασίλισσα εισήλθεν εις την μεγάλην αίθουσαν, ακολουθουμένη από την κυρίαν Ντε Μαζαρέν, εκ της ακολουθίας της, ήδη οι παριστάμενοι ήσαν πολυάριθμοι. Συζητούν. Τί θόρυβος ζωηρός και χαριτωμένος! Η βασίλισσα εισέρχεται σιγή. Έμπρός της άνοίγεται ό δρόμος εύρύς: οι ενγενείς προσκολλόνται εις τον τούχον και εις την διάβασιν της Μαρίας δλοι ύποκλίνονται βαθέως.

1 Ρανιερς ήτο είδος πλατέον ένδυμάτων της μόδας, κατά τούς χρόνους εις ους άνάγεται τό διήγημα. — 2 Πέταλον σματωμένον μετ'όλον, τυθεμένον από τούς πολυτίμους λίθους. — 3 Είδος λεπτοτάτης μεταξωτής δαντέλλας. 'Γιαύ, πλόδα.

Η βασίλισσα σκορπά δεξιά και άριστερά από ένα καλόν λόγον. Η εδθημία φαιίνεται εις τά πρόσωπα όλων και, επειδή ή Μεγαλειότης της ελεγεν ότι, εις μίαν Χριστουγεννιάτικην βραδυάν δέν πρέπει να τηρηται έτικέττα, αί συνομιλία έξηκολούθησαν.

Ό βασιλεύς άναμένεται. Η βασίλισσα κάθηται. Η πιστή της φίλη, ή δούκισσα Ντε Λύνς, ελεγε πλησίον της. Άνεπιστήτως έπειτα οι όμιλοι χάνουν την ζωηρότητά των. Οι αλλικοί παρατηρούν ότι ή βασίλισσα έννε νευρική, και έπαυσε να όμιλή. Διερωτώνται μεταξύ των διά τών βλεμμάτων. Μεταξύ των σωματοφύλακων, οι όποιοι ίστανται εις τας θύρας, άκίνητοι ως πλαγγόνες στολιομένα, διακρίνεται ή άπουσία μερικών ευγενών.

Μία φήμη διαδίδεται και γλιστρά από αυτί εις αυτί. Είς τό άκρον της άριστεράς πτέρυγος του εύρέως οικοδομημένου, όπου εφύσεται τό διαμέρισμα της κομησίας Ντε Μαγύ, κυρίας της Αύλης, τά παράθυρα ελεγε φωτισμένα. Έφωτίζον λοιπόν τά Χριστουγεννα παρα τό κυρία Μαγύ; Έκπλήσσονται όλοι άνησυχούν. Και ό βασιλεύς, ό όποιος δέν έρχεται; Η κυρία Ντε Λύνς σηκώνεται πλησιάζει εν παράθυρον, όπου ή κυρία Ντε Μπρανκάς την συναντά. Της λέγει σιγά, γρήγορα, αλλά με φωνήν, ή οποία τρέμει από συγκίνησιν:

— Λάμπουν όλα τά παράθυρα της κυρίας Ντε Μαγύ; ό βασιλεύς δέν θά έλθη...

— Ό ή βασίλισσα!
— Βλέπετε; Οι αλλικοί φεύγουν.
— Πώς κινιριζει ή βασίλισσα 'Έγινε πλέον λευκή από την τοαλέτταν της.

Ό μαρκήσιος Ντε Σαλμαζέολ, άκολουθούμενος από θαλαμηπόλους προσφέρει, από όμιλον εις όμιλον, άναμνητικά. Πλησιάζει την βασίλισσαν, ή οποία με μίαν χειρονομίαν άρνείται να γευθή τίποτε και από στιγμής εις στιγμήν οι όμιλοι των αλλικών άραιώνονται.

Η βασίλισσα κάθηται άκίνητος εις τό άνάκλιτρόν της. Τό πρόσωπόν της λαμβάνει μίαν έκφρασιν άναλλοίωτον.

— Πόση να ελεγε ή λύπη της βασιλείας! ελεγε χαμηλοφώνως ή κυρία Ντε Λύνς εις την κυρίαν Ντε Μπρισσαζ. 'Έπειτα από όλίγα λεπτά θά μείνομεν μόναι... 'Ω! τί επανευσις!... Να κάμωμεν δένδρον των Χριστουγέννων διά τά παιδιά των ύπηρετών της βασιλείας. Γρήγορα στελίλατε να ζυτηήσουν τά παιδιά άμέσως και, έντός μισής ώρας, όλος αυτός ό μικρόκοσμος να έλθη έδώ.

Η κυρία Ντε Μπρισσαζ έννοει την εύφύα σκέψιν.

Η Μαρία άπέσα με γρήγορον τό χέρι, τά παιγνίδια και τά κοσμήματα...

την κόμην των ταινίας, άνοικτών χρωμάτων, καλυπτούσας τούς όμους των και φθανούσας έως κάτω.

Τό πυρρόσον μέτωπον της βασιλείας στήριζεται εις τό παράθυρον: οι όφθαλμοί της έχουν θαμβώση από δάκρυα. Έξαφνα, άποτόμως, στρέφεται. Ένα τραγούδι άφελές την άποσπά των σκέψεών της, αιφνιδιας. Ελεγε ένα Χριστουγεννιάτικο τραγούδι, ένα παλαιόν άγροτικόν Χριστουγεννιάτικον, τό όποιον τραγουδούν παιδικά φωνά. Ένα μεγάλο δένδρον πρσόνον, κομμένον εις τά Βόσγια, ύφροι την δεξίαν κορυφήν του εως την όροφήν. Οι βαρείς του κλάδοι κάμπτονται από τά φώτα, από γίλια στύβοντα άντικείμενα, από περιδέραια, από παιγνίδια, άστρα χρυσά και άργυρά, με τά όποια ελεγε φορτωμένον. Μία φάτνη ελεγε τοποθετημένη εις την βάση του δένδρου.

Αί καθαρά φωνά των παιδιών, τά όποια άκίνητα και έκκεπληγμένα ετραγουδούσαν με όλην τον την καρδίαν, εστέγγονσαν τά δάκρυα της βασιλείας. Έπροχώρησε σχεδόν χαρούμενη. Ελεγε ή πρώτη φορά όπου τό Χριστουγεννιάτικον δένδρον ύψωνεται εις μίαν σάλαν του μεγαλοπρεπούς άνακτόρου και άκόμη ή πρώτη φορά, όπου έβλεπε τόσα παιδιά. Η Μαρία εγοητεύθη, εθαμβώθη, συνεκινήθη... Έξέπλησσετο.

— Κυρία, της έξηγήσε ή δούκισσα Ντε Λύνς, τά παιδιά ελεγε άκούση να δηγούνται... διά τό δένδρον των Χριστουγέννων: ήσαν άνιπόμονα... Δέν έκοιμόντο... Έπρεπε να τά φέρομεν...

— Τι λέτε... Έρωτά ή βασίλισσα και εξαφνα, άλάσσοσα τόνον: Φέρετε γρήγορα σάλες! ελεγε.

Κοιμίζονται διπλά κλίμακες κοντά εις τό δένδρον. Η βασίλισσα θέλει να άναβή εις την πρώτην. Πηδή ένα, δύο, τρία σκαλοπάτια: ή βαρεία ούρά της τοαλέττας κυλά εως κάτω, εις κύματα τά όποια σπινθηροβόλον και τό διάδημά της, τό από στύβοντα μαργαρίτας, λάμπει εις τό φώς του δένδρου, επάνω από τά πονδραρισμένα της μαλλιά. Η κυρία Ντε Λύνς ελεγε κοντά της και ή βασίλισσα έκπληκτος και αυτή διά την συγκίνησιν, ή οποία την παρεούρε, της εφώνασε σχεδόν ειθύνως:

— Τι θά ελεγεν ό βασιλεύς και οι αλλικοί άν έβλεπον την βασίλισσαν της Γαλλίας επάνω εις μίαν σάλαν!

Η Μαρία άπέσα με γρήγορον τό χέρι τά παιγνίδια και τά κοσμήματα και τά άλλα χαριτωμένα άντικείμενα από τό δένδρον και τά έδιδε, τό έν μετά τό άλλο εις τά μικρά χέρια, τά όποια εστείνοντο.

Η δianoμή έτελείωσεν. Αί μουσική επαναλαμβάνον θριαμβητικώς ένα χαριτωμένον «καργιόν»¹, και τά αγαθά παιδιά, πεζόντα εις τά στήθη των με τούς μικρούς των βραχιόνας, τούς κατακτηθέντας θησαυρούς, έξκολουθούσαν να παρατηρούν, με τά μαγευμένα των μάτια, τό φωτεινόν δένδρον και την εύεργετικήν νύμφην.

— Και τώρα, ελεγε ή Μαρία, ως εύχαριστήσομεν όλοι μαζί τον καλόν Θεόν.

1 Καρδιόμοι με κωδωνόκους διαφόρων μεγεθών.

ΘΑΥΜΑΤΑ ΑΛΗΘΙΝΑ

ΕΙΧΕ γράψει άλλοτε ή «Εικονογραφημένη» περι των ύψιπύκνων ρευμάτων, την χρήση των όποιων προς θεραπείαν έμελέτησεν ό πολός D'Arsonval. 'Αφ' ης τά ύψιπύκνα ρεύματα ήσαν με έφαρμοζόνται ως θεραπειτικόν μέσον δέν έχει παραβληθεί πολύς καιρός και όμως τοιαύτη έξηρανόσθη ή έπιτυχία των, ώστε ό D'Arsonval σήμερον, όχι μόνον κατατάσσεται μεταξύ των εύεργετών της 'Ανθρωπότητος, αλλά και δικαίως θεωρείται ως Σωτήρ, όστις έδωκε καιρόν κτήνημα κατά του θανάτου. 'Αληθώς είναι εν βήμα κατά τό θάνατον, όστις άρχίζει να γεννάται παρ' έκάστω άτομω από του 40 - 45 έτους της ήλικίας, διά να έπιφέρη τό μοιραϊόν τέλος από του 500^{ου} εως του 600^{ου} έτους. Η 'Ανθρωπότης εξέφυλισθη και όλοι σήμερον οι άνθρωποι είναι άρθριτικοί. Ό 'Αρθριτισμός είναι ή ασθένεια της γενεάς. Με την λέξιν «Αρθριτισμός» ή 'Επιστήμη σήμερον δέν έννοει μόνον τούς πόνοους εις τά άρθρα. Ό 'Αρθριτισμός είναι πάθησις με άπειρούς εκδηλώσεις. Υποφέρετε από στομάχι: 'Αρθριτισμός. Έχετε ρευματισμούς: 'Αρθριτισμός. Βγάξτε σπειριά, έξανθήματα, ερπητας: 'Αρθριτισμός. Έχετε ταχυκαρδίαν, παλμούς, ζαλάδες άναμίαν, δυσπεψίαν, πονοκεφάλους: 'Αρθριτισμός. Όλα αυτά είναι άποτελέσματα κακής λειτουργίας του στομάχου, άποτοκος της όποιας είναι ή άνόμαλος ένναλλαγή της ύλης, ή πλημμελής άφομοίωσις των τροφών. Και άπ' έδώ άρχίζουν όλα. Μένουν τροφαί εις τον στόμαχον άπεπτοι, σήπονται, άναπτύσσονται τοξίνα, κυκλοφορούν εις τό αίμα και έχομεν έξανθήματα, ζαλάδες, παλμούς, πονοκεφάλους. 'Αλατα και κρυστάλλα κυκλοφορούν έπίσης εις τό αίμα και ελαδίστον εις τούς ιστούς, τας σάρκας και τας άρθρώσεις και άρχίζουν οι πόνοι των άρθρων και ή άτροφία των ιστών και ή έξάντλησις του αίματος και ή άπίσχανσις. 'Αλλ' επερ κινδυνώδεστορον: 'Αλατα επικάθηται και εις τό έσωτερικόν των άρθριών, όπως τό παρσι εις τά μολύβια του νερού, και έλαττώνουν την ελαστικότητα των και δέν έχουν πλέον δύναμιν να ώθούν τό αίμα προς τά μικρά άγγεία και προς τας σάρκας. Τότε σιγά σιγά άτροφούν οι ιστοί, νεκρούνται και αί άρθρία σκληρύνονται. Τό άτομον πλέον γηράσκει οργανικώς. 'Αλλ' αίφνης, λόγω συρροής περισσότερου αίματος, εν άγγείον ρήγγεται. Αν τό άγγειον αυτό είναι εις την ρίνα δέν έχει καμμίαν σημασίαν τό πρᾶγμα. 'Αλλ' αν είναι εις τον έγκέφαλον, όπου είναι και λεπτότερα τά άγγεία; 'Αναλόγως του μέρους έχομεν και βαρύτερα τά άποτελέσματα. Τυφλούνται τό άτομον,

Γονατίζει εμπρός εις την φάτνην. Τά παιδιά επαναλαμβάνουν με τας άργυράς των φωνάς τό παλαιόν Χριστουγεννιάτικον τραγούδι και ή φωνή της βασιλείας έννοται με την φωνήν των μικρών. Η Μαρία ελεγε άπορροφημένη εις τας σκέψεις της, εις τας όποιας τότε έννοται παραδόξως ή χαρά και ή λύπη: ελεγε άπορροφημένη εις σημεϊόν, ώστε να μη έννοιση, ότι ή μουσική και τό τραγούδι επανωσαν.

Με μανθύν εκ κινουού βελούδου κεντημένην, κοσμημένον με κομβία άδάμαντινα, με τό παράσημον του Αγίου Πνεύματος άδαμαντοκόλλητον, και έσωτερικήν στολήν από χρυσούφαντον ύφασμα, τό όποιον διαφαίνεται από τον μανθύν, ό βασιλεύς εφάνη εις την θύραν, άκολουθούμενος από πλήθος αλλικών. Προχωρεί μερικά βήματα και πλησιάζει την βασίλισσαν. Η Μαρία ύπευρείται: μία λάμπη φωτίζει τά μάτια της.

— Και για μένα, της λέγει ό Λουδοβίκος ΙΕ', τό Χριστουγεννα δέν έφεραν τίποτε;

— Ό βέβαια, βέβαια: άποκρίνεται ή Μαρία.
Τρέχει και πέγει ή ίδια μίαν κλίμακα: ό βασιλεύς την άκολουθεί και την βοηθεί να την τοποθετήση πλησίον του δένδρου. Άναβαίνει έκείνη, άποσπά τό έν εκ των δύο χρυσών άστρων των κρεμασμένων εις τούς ύψηλοτέρους κλάδους.

— Ίδού! λέγει δίδουσα τό δώρον εις τον βασιλέα.
— Αυτό, κυρία, θά ελεγε τό καλόν μου άστρον.

Και, δίδων εις αυτήν την χείρα του διά να την βοηθήση να καταβή ό Λουδοβίκος την οδηγεί εις τό μεγάλο της σαλόν.

Ένώ έκλειον τας θύρας, πολλά από τά παιδιά, των όποιων όμιλοι εγύριζαν εις τό διαμέρισμα, εφρέθησαν πλανώμενα μεταξύ των αλλικών. Περιεργα, ασυλλόγιστα, άμεριμνα δύο ή τρία εξ αυτών διωλιόσθησαν μέχρι της πρώτης γραμμής. Οι γονείς των έπλησίασαν να τά πάρουν. Αύτην την στιγμήν, ένα από αυτά έδειξε άφελώς την βασίλισσαν, ή οποία ίσταντο όρθια, καταναγασμένη από την μαγεϊκήν μαρμαρυγήν του άγροκοκνήτου ύφάσματος της τοαλέττας της.

— Πές μου, μπαμπά, ή Παναγία είναι έκείνη εκεί;

Και επειδή ό δυστυχής πατήρ, έντροπαλός και ταραγμένος τό έσυρε: — Ναι, άπήνησεν ό Λουδοβίκος ΙΕ', για καλό μου παιδί, αυτή ελεγε.

— Κύριε, του ελεγε ή Μαρία χαμηλοφώνως, δέν θά λημονήσω ποτέ την καλοσύνην.

Ό βασιλεύς έχαιρέτησε την Μαρίαν διά να άποσυρθη και τό ποικίλον γύρω πλήθος ύπεκλίνετο βαθέως ένώπιόν της. Αί αίθουσαι έκενώθησαν. Η βασίλισσα επανήλθε πλησίον ενός παραθύρου. Η σελήνη εδάπευε με μίαν τρέμουσαν άνατανάλασιν την σκοτεινήν έκτασιν της λίμνης. Η Μαρία ήτένεζε προς τό μέρος αυτό έπιμώσως. Όταν εξαφνα ή θύρα έκλείσθη, έπιασε νευρική την χείρα της κυρίας Ντε Λύνς:

— Είσθε καλή... Και έκείνος έπίσης ελεγε καλός. 'Αλλά θά με κάμη να άποθάνω.

FRANTZ FUNCH - BRENTANO

αν τό άγγειον ήτο εκεί όπου εδράζει τό νεύρον της ύράσεως. Ύπαγει παραλύον των άκρων, και τέλος μένει ήμίκλητον ή άπόπληκτον.

Έν μόνον δέν έξηρανόσθη άκόμη: Η στομαχική άνωμαλία, ή άφετηρία όλων αυτών, ή προκαλούσα έμμέσως την γενικήν έξάντλησιν είναι αυτογέννητος ή μήπως είναι και αυτή άποτοκος άσθενείας των νεύρων; Καταντᾶ κανείς εις τό δίλημμα του αύτου και της κότας. Από νευρασθένεια καταντᾶ κανείς στομαχικός, ή τούναντίον όταν είναι κανείς στομαχικός γίνεται νευρασθενικός; Μάλλον τό πρώτον θέλει να δεχθῆ ή 'Επιστήμη. Η 'Ανθρωπότης διά της έκφυλιστικής κατήνησιν νευρασθενική. Και σήμερον ή λέξις 'Αρθριτισμός άντικαθίσταται διά της λέξεως Νευρασθένεια. Είς αυτήν την πρόληψιν και την θεραπείαν καταγιναίται ή 'Επιστήμη τώρα. Ένεσίσις με Αιτηνάλ δια την τόνωσιν του αίματος και έμμέσως του οργανισμού και του νευρικού συστήματος, ένέσισις με Θεϊκήν Συγκίνησιν διά την άμεσον τόνωσιν του νευρικού συστήματος και έμμέσως άρα των λειών μυϊκών ίνων του στομάχου και πάλιν έμμέσως του αίματος, των ιστών κ.λ. Και έχει άποτελέσματα θαυμάσια. Έντός βραχείως διαστήματος ύποχωρούν τά συμπτώματα.

'Αλλ' εκ παραλλήλουν εφρόντισεν ή 'Επιστήμη και περι των άτομων, παρ' οίς ή 'Αρθριτισμοκλήρωσις έχει άρχισει ήδη. Έδώ παρεμβαίνει ό D' Arsonval. Από παρατηρήσεως εις παρατήρησιν φθάνει εις τά ύψιπύκνα ρεύματα, διά της έπαρθύσεως των όποιων έπιτυγχάνει διάλωσιν των εις τας άρθρώσεις, τας άρθρώσεις και τας σάρκας άλάτων. Η έπίδρασις αυτή των ρευμάτων γίνεται διά σειράς ηλεκτρικών λουτρών, 20-30 τον άριθμόν. Ό άσθενής κάθηται εις μίαν καρέκλαν και γύρω περιβάλλεται από ένα σύστημα σπειροειδές χωρίς να τον έγγίξη. Διά του σώματος αυτού διέρχεται ρεύμα έξ έπαγωγής από μίαν άτρακτον Ροϋμκορφ μεγάλης έντάσεως. Δεκα λεπτά της ώρας επί 25-30 ήμέρας άρκούν διά να ύποχωρήσουν όλα τά συμπτώματα. Και τά βλέπει κανείς εις την άνάλωσιν των ούρων, εις την σφρηγομέτρηση.

Θαυμάσιον τοιοϋτον ηλεκτρικόν λουτήρα είδομεν από τό λαμπρόν ηλεκτροθεραπειτήριον του νευρολόγου κ. Χ. Πραποπούλου — όδός Περικλέους και Εδαγγελιοτρίας — ό όποιος είναι άληθής κολυμβήθρα του Σιλώαμ.

Τον τούτοις ο νεαρός Βασιλεύς κατήγετο συνοδευόμενος υπό του κόμιστος Σπόνγκε, σπουδαίου πολιτικού άνδρός, ως συμβούλου, άνεισισημον όμως και μη έχοντος καμμίαν θέσιν εν τῇ κυβερνητικῇ μηχανῇ.

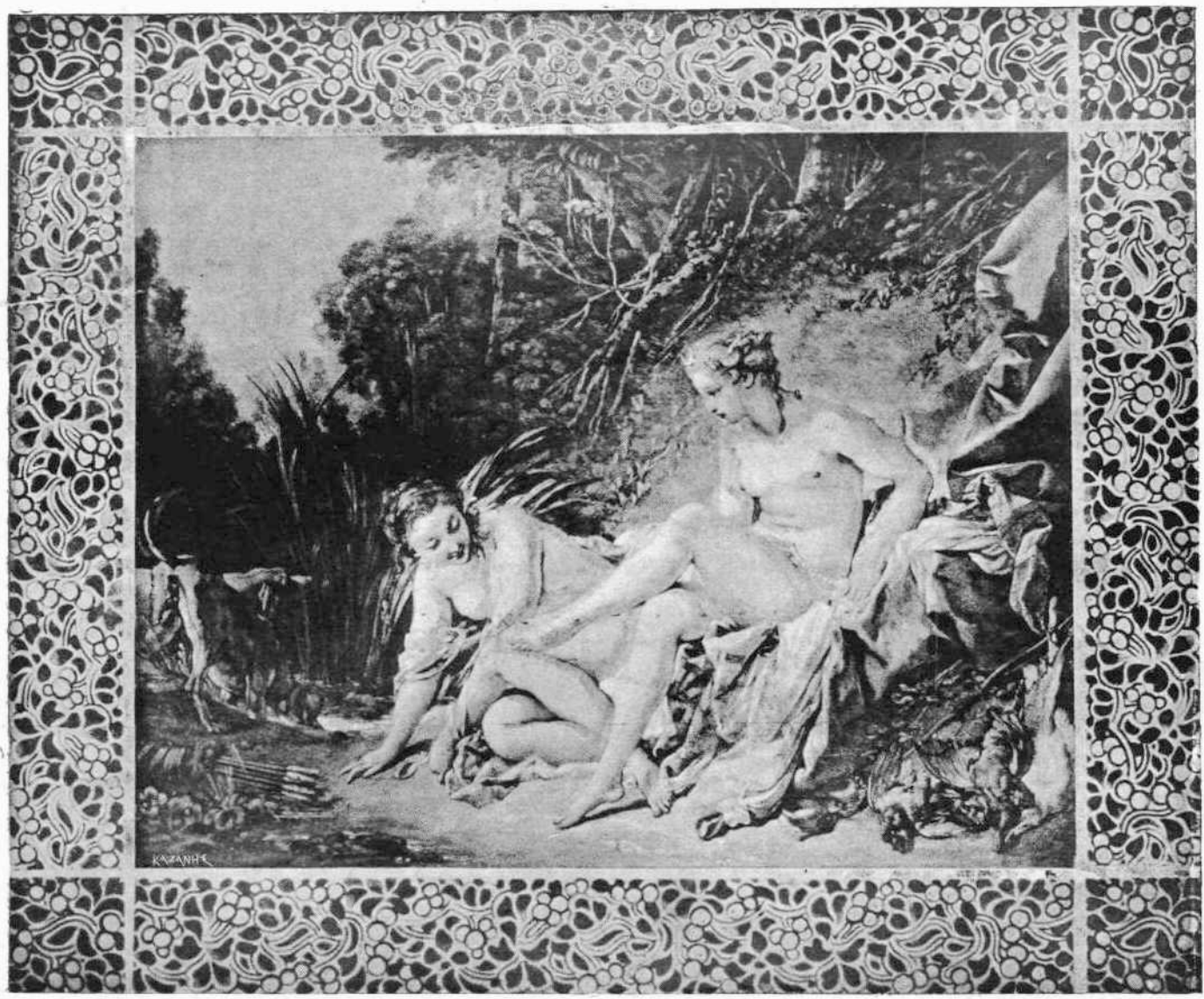
1862-1863

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 83 τεύχος]

Τὴν επομένην τῆς ἀφίξεώς του ο Βασιλεύς Γεώργιος μετέβη εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσαν, μέσῳ δὲ λαμπρῶς τελετῆς και πανδήμου, ὤμοσε τὸν ψηφισθέντα ἐπὶ τῆς Συνελεύσεως Βασιλικὸν ὄρκον, μεθ' ὃ ἀνέλαβε τὴν ἐνηλλήν ἐντολὴν αὐτοῦ, ἣν τῷ ἐνεπιστεύθη ὁ Ἑλληνικὸς Λαός. Ἐπὶ ἡμέρας ἐπαρηγόρειεν ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ ἡγεμόνος του ὁ Λαός. Μὲ τὸ τέλος τῶν ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ νέου ἡγεμόνος ἑορτῶν, ὁ Βασιλεύς ἐσκέφθη νὰ σχηματίσῃ νέαν κυβέρνησιν βιώσιμον, διότι ἄλλως τε τὸ ὑπουργεῖον Ρούφου εἶχε καθαρῶς προσωρονὸν χαρακτῆρα. Τὴν νέαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων ἀντεπροσώπευε κυρίως ὁ Βούλγαρος, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐπαναστάσεως, ὅστις ἀπῆλθε και τῶν συμπλαθειῶν τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι αὐτὸς εἶχε διερεγγήσει τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀλφρέδου. Αὐτὸς ἐκλήθη συνεπῶς νὰ σχηματίσῃ τὸ νέον ὑπουργεῖον λαβὼν τὴν ἐντολὴν μετὰ πλήρη ἐλευθερίαν περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων, μετὰ μόνην τὴν σύστασιν, ὅπως ἀντιπροσωπευθῶσι, κατὰ τὸ ἐφικτόν, πᾶσαι αἱ ἐν τῇ Συνελεύσει μερίδες. Οἱ σύγγρονοι διεῖδον ἔκαστε εἰς τὰς βασιλικὰς ἐνεργείας προσπάθειαν συμφυλιώσεως τῶν διαφορῶν φατριῶν ἀκόμη συμφυλιώσεως μεταξὺ τῶν ἐπαναστατῶν και τῶν ὁπαδῶν τῆς πρώτης Δυναστείας. Ἄλλ' ὁ Βούλγαρος δύστατο κατὰ τὰς γνώμας. Ἐθεώρει ὡς προτιτεῖον στοιχεῖον τῆς συνταγματικῆς κυβερνήσεως τὴν ἐνότητά. Διὸ και δὲν συνεμορφώθη μετὰ τὴν Βασιλικὴν ἐπιθυμίαν, σχηματίσας τὸ ὑπουργεῖον του ἐκ φίλων του ἀφρωσιωμένων. Οὕτω τὸ ὑπουργεῖον ἐκείνο συνεκροτήθη ἐκ

τῶν Π. Δεληγιάννη, Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, Α. Σμόλεντις, Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, Δρόσου, τῶν Οἰκονομικῶν, Α. Πετιοῦλη, τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, Ἀδ. Διαμαντοπούλου, τῆς Δικαιοσύνης και προσωρονῶς τῶν Ναυτικῶν και Βούλγαρη, τῶν Ἐσωτερικῶν και Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Εἰς τὴν Συνέλευσαν τὸ νέον ὑπουργεῖον, ὡς ἦτο ἐπόμενον, εἶρε λυσσώδη ἀντίδρασιν ἀπὸ τὰς φατρίες, συνενωθείσας εἰς κοινὸν ἀντιπολιτευτικὸν ἀγῶνα. Πράγματι ἐδράξαντο, ὡς ἐνκαυρίας, τῶν στρατιωτικῶν μεταβολῶν, ἃς ἐνήργησεν ἡ κυβέρνησις. Ὁ στρατὸς τότε εἶχε περιέλθει εἰς ἐλευθερὴν κατάστασιν, τελείως ἀπειθάρχος και ἀνευ ἱεραρχίας, ἀφοῦ εἶχε κατατήσει κατώτεροι ἀξίωματικοὶ νὰ διοικῶν τὰ ἄρματα. Ὁ νέος Ὑπουργὸς λοιπὸν μετὰ πολλὴν δραστηριότητα ἀφωσιώθη εἰς τὴν ἐπιπέδωσιν τῆς πειθαρχίας, ἐπέβαλε δὲ Διατάγματα πρὸς ἐπαναφορὰν τῶν οἰκείων βαθμοῦδων ἐπὶ κεφαλῆς τῶν σωμάτων, ἕντα προθύμως ὑπεγράφησαν ἐπὶ τοῦ Ἄνακτος. Ἄλλ' οἱ ἐπαναστάται διέκευτο δυσμενῶς πρὸς τὰ πρόσωπα ταῦτα, λόγῳ γήρατος τὸ μὲν, λόγῳ ἀντιδράσεως κατὰ τῆς ἐξεργεσεως τὸ δὲ. Ἡξίωσαν λοιπὸν παρὰ τοῦ Βούλγαρη ἀνάκλησιν ἀφ' ἐνὸς τῶν Διαταγμάτων τούτων και παῦσαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν. Πλὴν ὁμως τούτου — Πῶς ὁμοιάζουν τὰ παρασκήνια! — προσεπάθεισαν νὰ διεγείρουν και τὰ σώματα, ὥστε νὰ μὴ δεχθῶν τοὺς τοποθετηθέντας σωματοάρχας των. Καὶ ὁ Βούλγαρος, λησμονῶν ὅτι δὲν ἦτο πλέον ὁ ἐκτὸς τῆς ἐννόμου τάξεως ἀρχηγὸς και φοβηθεὶς μὴ ἀποξενωθῇ τῶν ἐπαναστατικῶν στοιχείων, ἐπεχώρησε. Τὴν 17 Δεκεμβρίου, ἀπολυομένου τοῦ Σμόλεντις, ἀνελάμβανε τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Στρατοῦ ὁ Πετμεζῆς. Τούτο συνεκλόνησε τὸν λαὸν ὁμως. Ἐπιπροσθέτως μετὰ τὰς

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ,, ΑΡΤΕΜΙΣ ΛΟΥΟΜΕΝΗ ΣΕΝΗ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑ : F. BOUCHER

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ ΠΟΙΜΕΝΕΣ ΑΡΚΑΔΕΣ ΣΕΝΗ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑ : N. ROUZZIN

δηλώσεις τοῦ Σμόλεντις ἐν τῇ Συνελεύσει, βεβαιώσαντος ὅτι αἱ μεταβολαὶ ἐνηργήθησαν τῇ συναντήσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ κυβέρνησις περιήλθεν εἰς μείζονα δυσχέρειαν. Ἄλλ' ἦλθε και ἄλλο ἐπεισόδιον ἀκόμη: Ὁ ἀξιωματικὸς Μαστροπαῖς, ἐκ τῶν πληρεξουσίων, εἶχε προτιρέσῃ τηλεγραφικῶς τὸ ἐν Τριπόλει τάγμα νὰ στασιάσῃ κατὰ τοῦ διοικητοῦ του. Ἡ κυβέρνησις λοιπὸν ἐξήγησε τὴν εἰς δέξιν παραπομπὴν του, ἀλλ' οἱ ὁμόφρονες τοῦ Μαστροπαῖ, δηλ. τὸ Ἐθνικὸν Κομιτᾶτον, ἀπεκάλυψαν ὅτι οὗτος εἶχε ἐνεργήσει ἐν γνώσει τοῦ Προθυπουργοῦ. Ἀκόμη δὲν εἶχε παρῆλθει ἡ ἐντύπωσις ἐκ τούτου και ἄλλα πάλιν σκάνδαλα ἦλθον εἰς φῶς: Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀδλάρχου Σούτσου ἐξυλοκόπησε τὸν συντάκτην τῆς σατυρικῆς ἐφημερίδος «Φῶς», διότι εἰς κάποιον φύλλον του καθήγατο τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς του. Ἡ ἀντιπολιτευσὶς ἔσπευσε νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῇ και διωργάνωσεν ὀχλαγωγίαν. Τὸ πλῆθος περιεκύκλωσε τὰ Ἄνακτορα, φωνασκοῦν κατὰ τῶν ἀποτελούντων τὴν Αἰλήν. Ἡ Ἀστυνομικὴ Ἀρχὴ παρισταμένη ἔμενεν ἀδιάφορος και ἡ ἀντιπολιτευσὶς τὴν ἐπαύριον ἐντὸς τῆς Συνελεύσεως ἐπετέθη κατὰ τῆς κυβερνήσεως διὰ τὴν ἀδράνειάν της. Καὶ πρᾶγμα παράδοξον: Ἡ κυβέρνησις ἀνέλαβε τὴν κηδεμονίαν τῆς ὀχλαγωγίας. Μὲ ὀλίγας λέξεις: Ἡ ἐσωτερικὴ ἀνωμαλία διηωνίζετο και ἡ κυβέρνησις δὲν ἔσχε τὴν δύναμιν νὰ ἀποκαταστήσῃ τὰ πράγματα και νὰ γίνῃ κυρία τῆς καταστάσεως: ὁ Βούλγαρος ἀπεδείχθη ἀξίος δι' ἀνατροπὴν, ἀλλ' ἀνάξιος διὰ δημιουργίαν, μὴ λησμονῶν τὴν φατριάν. Ἐγέμισε τὰ Ὑπουργεῖα, τὴν Ἀστυνομίαν και ὅλας τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἀπὸ ἀνθρώπους τοῦ κόμματος και ὅαν νὰ μὴ ἦτο αὐτὸ, ἀντὶ νὰ εὐρίνη τὰς συμπλαθείας τοῦ κόμματος και νὰ ἐλκύσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ, προέβη εἰς μεταρρυθμίον τοῦ Ὑπουργεῖου του τὴν 20 Φεβρουαρίου 1864, προσλαβὼν ὡς συνυπουργοὺς, ὄχι πλέον θαμῶνας τῆς αἰθουσίας του, ἀλλὰ πρόσωπα ἐντελῶς ἄσημα.

Ἦλθεν ἐπὶ τέλος και ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους. Πρόσωπα σοβαρὰ ἐν τῇ Συνελεύσει, ἀπαρτίσαντα τὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἐπεξεργασίας του, μολοντοὶ δὲν προέβησαν εἰς ὀξυκῆς μεταρρυθμίσεις, ἠλλάττωσαν ὁμως σημαντικὰ τὰς δαπάνας και περιορίσαν τὴν πολυτέλειαν. Δύο ἑκατομμυρίων ὀκονομίας εἶχον ἐπιτύχει. Ἄλλ' ἡ κυβέρνησις ἀντίετι εἰς ταύτας και διεκλήρωσεν ὅτι δὲν δύναται νὰ διοικήσῃ μετὰ τοιοῦτον προϋπολογισμὸν. Τὸ πολιτικὸν ζήτημα ἐξεροῖται. Ἡ ἀντιπολιτευσὶς συνεισηθή και μετὰ τὸς Ζαΐμικὸς, θεωρουμένους μετροπαθεστέρους. Ψηφοφορία ἐγένετο διὰ τὴν κατάργησιν μιᾶς θέσεως τμηματάρχου ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Οἰκονομικῶν, ἣς ἀπέβη κατὰ τῆς κυβερνήσεως, ὅταν δὲ τὸ Ὑπουργεῖον Βούλγαρη παρητήθη. Ἀλλὰ μόλις ὁ Βασιλεύς ἔλαβε τὴν παραίτησιν, ἡ ἀντιπολιτευσὶς, ἐκ πλειόνων τῆς μιᾶς συνισταμένη ὁμάδων, διεσπίασθη. Μόνος ὁ Κανάρης, καίτοι ἀριθμῶν δέκα φίλους, ἦτο ἐκείνος ὅφ' ὃν θὰ ἔσπεργον νὰ ταχθῶσι και ἄλλοι. Οὕτω δι' ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων τὴν 5 Μαρτίου καθιερύθη τὸ Ὑπουργεῖον ἐκ τῶν Κ. Κανάρη, Προθυπουργοῦ και Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, Θ. Ζαΐμη, τῶν Ἐσωτερικῶν, Α. Χρησιότου, τῶν Οἰκονομικῶν, Π. Κορωναίου, τῶν Στρατιωτικῶν, Θ. Δηλιγιάννη, τῶν Ἐξωτερικῶν και Α. Κουμουνδοῦρου, τῆς Δικαιοσύνης, προσωρονῶς δὲ και τῆς Παιδείας. Γενικὴ ἐπιδοκιμασία ἐτηκολούθησε τὸν τοιοῦτον καταρτισμὸν τῆς κυβερνήσεως, ἣς τὰ μέλη εἶχον ἴδιαν βαρύτητα ἑκαστον και ἐπιροήν. Ἐδέχθη ἀμέσως τὸ νέον Ὑπουργεῖον μετὰ τὴν ὁρακομοσίαν του τὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ μεταρρυθμίσεις τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ὃ ἀπησχολήθη μετὰ τὸ ἀπροόπτως περιπλακῆν Ἑπτανησιακὸν ζήτημα, λόγῳ τοῦ ὅτι κατὰ τινα διάδοσιν, ἐν τῇ ἐν Λονδίνῳ ὑπογραφεῖσιν συνθήκῃ τῆς προσωραρτήσεως τῶν Ἰονίων, περιελήφθη ὁ ὅρος περὶ ἐξουδετερώσεως αὐτῶν και κατεδαφίσεως τῶν φρουρίων τῆς Κερκύρας, τοῦθ' ὅπερ εἶχεν ἐξεγείρει τὸν λαόν. (Ἐπετα συνέχεια)

ΜΑΧΑΡΑΓΙΑΔΕΣ

Ήσαν τῶ ὄντι μεγαλοπρεπεῖς αἱ ἐφορταί, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν κάτω εἰς τὰς Ἰνδίας ἀπὸ τῶν ἐντόπιων Μαχαραγιαδῶν, διὰ τὴν στέφιν τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, ὡς Ἀυτοκράτορος τῶν Ἰνδῶν. Κατωτέρω περιγράφωμεν τὸν πλοῦτον καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν ἀρχόντων τούτων τῶν Ἰνδῶν πατριῶν, τῆς μεγαλοπρεπειᾶς τῶν δὲ καὶ τοῦ πλοῦτον τῶν ἔδωσαν δείγματα κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπίσημην τοῦ Ἀυτοκράτορος τῶν δι' ὑποδοχῶν, εἰς ἃς ἐδαπάνησαν ἑκατομμύρια, διὰ διανομῆς χρημάτων εἰς τὸν λαόν, διὰ διοργανώσεων πομπῶν ἐπὶ ἐλεφάντων, θεατρικῶν παραστάσεων καὶ διὰ κάθε τρόπου, ὅπως ἐπιδειχθῶν οἱ θησαυροὶ τῶν καὶ ὅπως θαμβώσουν τὸν νέον Ἀυτοκράτορα. Διὰ τοὺς Ἰνδοὺς Μαχαραγιαδῶν τὸ χρέμα εἶνε κατὰ ἀσημαντὸν καί, διὰ τὰ ἐπιδειχθῶν εἰς τὸν Γεώργιον Ε', κατεπατάλησαν χρυσὸν καὶ ἐδημιούρ-

καὶ μαργαρίτους. Μία Πριγκίπισσα τοῦ Βασιλικῆς Οἴκου τῶ ἔξερφασε τὸν θαυμασμόν τῆς διὰ τὸν μανδύαν του καὶ ὁ Μαχαραγιαδῆς ἐξεδείχθη αὐτὸν καὶ τὸν ἔφρασε πρὸ τῶν ποδῶν τῆς Πριγκίπισσας. Ἀπεκάλυψε τὸ εσωτερικὸν τοῦ ἐνδύμα, χρυσοῦφαντον καὶ κεντημένον δι' ἀδαμάντων. Ὁ Μαχαραγιαδῆς, ὁ ὁποῖος ἐπικαλεῖται Νιζάμ τοῦ Χυδεραβὰδ ἔχει, ὡς σύνθημα τῶν κόσμημα, περιδέραιον ἀποτελούμενον ἀπὸ ἐπτά σειρὰς μαργαριτῶν ἀξίας 2,500,000 φράγκων. Ὁ ἴδιος Μαχαραγιαδῆς ἔχει ἄλλα πενήτηντα περιδέραια ὅμοια πρὸς τὸ συνήθως φερόμενον. Διὰ τὰ μὴ θεωρηθῶσιν ὑπερβολαί τὰ ἀνωτέρω, προστίθεται ὅτι, ὁ εἰρημένος Ἰνδὸς εἶνε ὁ κάτοχος τοῦ «Ἀστέρου τοῦ Νότου», μεγαλιτέρου τοῦ περιφημοῦ «Κοκινού», τοῦ θαυμαζομένου ἀπὸ ὅλων τῶν κόσμων, καὶ ἀνήκοντος εἰς τὸ Ἀγγλικὸν Στέμμα ἀπὸ ἡμίσεως αἰῶνος. Μανιώδεις εἶναι οἱ Ἰνδοὶ Πριγκίπτες διὰ τοὺς μαργαρίτας, ἔχουν δὲ πρὸς ἐκμετάλλειον τὰ ἀνομαστότερα μαργαριτοφόρα στρώματα, ὡς τὰ τῆς Κεϋλάνης καὶ τοῦ Περιοικῶ κόλλου.

Ἐννοεῖτε βέβαια ὅτι οἱ Μαχαραγιαδῆς εἶναι, διὰ τὸν πλοῦτον τῶν, ὑπόδειγμα τρυφηλότητος. Καὶ τούτο εἶνε ἀληθές. Ὁ Μαχαραγιαδῆς θὰ ἐξυπνήσῃ λίαν πρῶτῶ, θὰ κάμῃ τὸ λουτρόν του καί, μετὰ καλὸν πρόγευμα, καταβαίνει εἰς τὴν αὐλήν καὶ μοῦράζει ἐλεῖ εἰς τοὺς βραχμάνας, οἵτινες συναθροίζονται ἐκεῖ, εὐχόμενοι ὑπὲρ τοῦ αἰθέτου τῶν. Ἐπειτὰ ἐργάζεται μέχρι μεσημβρίας, ὁπότε βραχμάνος θὰ τοῦ προσφέρῃ τὸ φαγίτον του, μὴ ἐπιτρεπομένου νὰ τὸ κομίσῃ δούλος κατωτέρως τάξεως. Τὰς μετὰ τὸ

ὍΣ ΕΥ ΠΑΡΕΣΤΗΤΕ

ΧΟΡΟΣ ΝΩΤΕΣΣ ΕΝΘΙΩΝ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

ΠΩΣ ΕΔΕΞΙΩΘΗΣΑΝ ΟΙ ΙΝΔΟΙ ΤΟΥΣ ΜΟΝΑΡΧΑΣ ΤΩΝ

ΜΙΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΠΟΤΑΜΟΠΛΟΙΑ

γρησαν πομπὰς κολοσσαίας, ὅμοια τῶν ὁποίων κατὰ γενεὴν ὁμολογίαν δὲν ἔγιναν πρότερον ποτὲ. Οἱ ἐντόπιοι ἀρχόντες ἐδημιούργησαν, ὅπως βλέπει ὁ ἀναγνώστης εἰς τὰς εἰκόνας μας, ἀληθινὰ φαντασμαγορικὰ θεάματα. Ἐλεφαντοδρομίας μὲ τοὺς μεγίστους ἀξίας καὶ μεγαλιτέρας ἀξίας εἰς τὴν διακόσμησιν ἐλεφάντας, παραστάσεις καὶ χοροὺς δι' οὓς ἐστρατολογήθη, ὅτι ἐκλεκτὸν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Ἰνδικὴ τέχνη, ἠνοίγησαν οἱ πλουσιώτεροι τοῦ κόσμου θησαυροὶ καὶ ἐθανασίθησαν οἱ μεγαλοπρεπεῖς σμαράγδοι καὶ ἀδάμαντες καὶ τὰ ἀτίμητα ρουβίνια, τὰ ὁποῖα ἀφθονοῦν οἱ Ἰνδοὶ ἀρχόντες.

Ὁ πλοῦτος πλοῦτος, αὐτὴν τὴν φορὰν, — διότι ὁ Ἀυτοκράτορ ἐπεχείρησε καὶ ἄλλοτε τὸ ταξίδιον τῶν Ἰνδῶν, — ἐπεδείχθη μὲ περισσοτέραν προθυμίαν, μὲ περισσοτέραν σπατάλην, μὲ περισσοτέραν τέχνην. Ὁ Ἀυτοκράτορ εἶδε μεγαλοπρεπεστέρους τοὺς Κροίσους ὑπηκόους του εἰς σημεῖον, ὥστε νὰ τοὺς θαυμάσῃ καὶ αὐτός, ὁ ὁποῖος τοὺς εἶχεν ἰδῆ.

Δεῖδεν ὅμως ἀκόμη, παρὰ τὴν λάμπριν τοῦ πλοῦτον, καὶ θάλπος ἀναπτύξεως μεταξὺ τῶν νεωτέρων Ἰνδῶν ἓνα θάλπος, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε εἶχεν ἐκσπάση εἰς πυρκαϊὰν ἀποπείρας ἐναντίον τοῦ Ἀντιβασιλέως Κόρζων, ἐνὸς σπουδατοῦ πυροβολήσαντος αὐτόν. Εἶνε ἀληθές ὅτι οἱ Ἰνδοὶ ἀνετύχθησαν τελευταίως καὶ ὅτι ἀπέκτησαν συνείδησιν ἀνωτέρων πολιτικῶν ἰδεῶν. Ἡ ἀπάθεια κατὰ τοῦ Κόρζων τῶ ἐστοίχισε τὴν ἀνάκλησίν του, ποῖα τις δὲ ἐλευθερία ἐδόθη εἰς τοὺς Ἰνδοὺς ἔκτοτε.

Καὶ τώρα ἃς ἴδωμεν ποῖοι εἶνε οἱ Μαχαραγιαδῆς, ἀπὸ τὰς ἐντυπώσεις τῆς κυρίας Martin: Ἡ Ἀγγλίσ αὐτὴ κυρία, ἡ ὁποία μὲ ἀκαταγώνιστον θάρρος διέσχισε μὲ τὸ ποδήλατόν της τὰς Ἰνδίας, διηγεῖται μεταφρασμένα ἐκ τοῦ ἀγγλικῆς εἰς τὸν «Corriere Illustrato della Domenica», περιεργότατα πράγματα διὰ τὸν βίον καὶ τοὺς θησαυροὺς τῶν Ἰνδῶν μεγατιῶν.

Διηγεῖται ὅτι, ὅταν ἐπισκέφθη τὴν πόλιν Μπαγκκαμπάλα καὶ περιήρηχε τὰς ὑποφρετὰς ὁδοὺς τῆς ἐπὶ ποδηλάτου, ὁ Μαχαραγιαδῆς εἰδοποίησε τὸν Ἀγγλον Ἀντιβασιλέα ὅτι, ἔπρεπε νὰ τῆς ἀπαγορευθῇ ὁ διὰ τὸ ποδηλάτου περιπάτος, διότι τὸ ποδηλάτον, αὐτὴ ἡ περιέρχου μηχανὴ εἶνε τρέλλα.

Ἡ κυρία Μαρτὲν ὅμως εἶδε καὶ ἔγραψε. Καὶ ὅσα αὐτὴ καὶ ἄλλοι περιηγηταὶ ἔγραψαν διὰ τοὺς θησαυροὺς καὶ τὰ πλοῦτη τῶν Ἰνδῶν Μαχαραγιαδῶν φαίνονται μῦθοι. Καὶ ὅμως εἶνε πράγματα.

Πρὸ τίνος, ὅταν εἰς τὸ Λονδίνον συνέρρευσαν Ἰνδοὶ μεσιτάνες, οἱ ἀδάμαντες τοὺς ὁποίους ἔφερον εἰς τὰς στολάς των ὑπελογίσθησαν εἰς τὴν ἀξίαν ἐνὸς δισεκατομμυρίου. Ὁ Μαχαραγιαδῆς τοῦ Κολατῶν ἐφοροῦσε περιδέραιον ἐκ πεντακοσίων μαργαριτῶν χονδρῶν καὶ ἡ στολή του ἦτο σκεπασμένη ὑπὸ ἀδαμάντων, ρουβινίων καὶ σμαράγδων.

Διηγόνται καὶ πινέβη κατὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν βασιλέων — Ἰνδῶν Πριγκίπων — κατὰ τὴν στέφιν τοῦ μακαριτοῦ Ἐδουάρδου ἐν Λονδίνο. Εἰς ἐκ τούτων ἐφόρει μανδύαν, ὁ ὁποῖος ἦτο κεντημένος μὲ σαφειρίους

γεῦμα ὄρας ὁ Μαχαραγιαδῆς περῶν μὲ συνομιλίαν μετὰ τῶν αὐλικῶν του ἢ μετὰ τῶν λατρῶν του, ἔπειτα δὲ ἀπὸ ἓνα γῆρον εἰς τὸν ζεῦνα του, δηλαδὴ τὸν γυναικωνίτην του, ἔξέρχεται εἰς περὶατον ἢ ἔριπτος ἢ μὲ τὸ χοντάχ, δηλαδὴ τὸ φορεῖον, τὸ ὁποῖον βαστάζει εἰς τὴν ῥάχιν του ὁ εὐνοούμενος τοῦ ἐλέφας καὶ ἀκολουθοῦμενος ἀπὸ μεγαλοπρεπεῖς ἱπτεῖς.

Θὰ φάγῃ τὸ βράδυ μόνος, — αἱ σύζυγοι του καὶ τὰ τέκνα του δὲν παρακάθηται εἰς τὰ γεύματά του — θὰ ἀκούσῃ ᾄδους νὰ γάλλουν τὰ κατορθώματα τῶν προγόνων του, καὶ θὰ ἀπολαύσῃ τοὺς χοροὺς τῶν κῶσες, δηλαδὴ Ἰνδῶν ὀρχηστρίδων. Ἐνα ἀρωματικὸν λουτρόν του καθιστᾷ τὸν ἴπνον γλυκῶν.

Ἐχουν οἱ Ἰνδοὶ ἠγεμόνες τὴν μανίαν τοῦ κολοσσαίου. Κτίζουσι τὰ ἀνάκτορά των ἀπέραντα ὡς πόλεις. Τὸ ἀνάκτορον τὸ ὁποῖον ἔκτισεν ὁ Μαχαραγιαδῆς τοῦ Μεβάρ ἐν ὄντατοῦ

ἔχει περισσοτέρα τῶν εἰκοσι χιλιάδων δωματίων. Διηγόνται ὅτι ὅταν ὁ πάλσιος τοῦ νῦν Μαχαραγιαδῆς ἠθέλησε νὰ κτίσῃ νέον ἀνάκτορον διὰ τὸν ἐαυτόν του, τὸ ἔκτισε εἰς μίαν αὐλήν τοῦ παλαίου, περιλαμβάνον διακόσια δωμάτια καὶ αἰθούσας, ἐκκλησίας καὶ ἀλλάς μὲ λίμνας καὶ κήπους. Εἰς διάδρομος ὑποδοχῆς εἶνε θαῦμα πολυτελείας, μὲ πύλας δεξιά καὶ ἀριστερά, σκεπασμένας μὲ βαρύτιμα παραπετάσματα, ἐνθ' μεταξύ τῶν πυλῶν, ὅπως καὶ εἰς τὰς γωνίας, ἀγγεῖα τριῶν μέτρων ὕψους εἶνε στημένα ἐπὶ βάθρων ἐκ σκαλιστοῦ ξύλου. Ἡ αἰθουσα εἶνε στρωμένη μὲ δέρματα τίγρεων καὶ μὲ χαλινοδόνας ἐλεφάντων, φέροντας λεπτοτάτας γλυφάς.

Καὶ ὑπάρχουσι μὲν οἱ ἀμυθήτως πλούσιοι, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ Μαχαραγιαδῆς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν εἰσοδήμα μεγαλιτέρων τῶν δεκά χιλιάδων φράγκων. Συνατᾷ κανεὶς εἰς Παρισίους καὶ Λονδίον Μαχαραγιαδῆς ἐπισκεπτομένους τὰ μουσεῖα τῶν Καλῶν Τεχνῶν, ἄλλοι ὅμως Μαχαραγιαδῆς δὲν ἔχουσι ἐξέλθῃ τῆς περιοχῆς τῆς διοικήσεώς των.

Ἄλλοι εἶναι εὐγενεῖς καταγωγῆς καὶ ἄλλοι ταπεινοτάτης. Ὁ Μαχαραγιαδῆς τοῦ Γκβάλιορ, ὅστις ἔχει τρία ἑκατομμύρια ὑπηκόων καὶ εἶνε εἰς εἰς τὸν κραταιότερον Ἰνδῶν πριγκίπων, καταγεται ἀπὸ ἄπολο τίνος χωρικοῦ καὶ ὁ βραχμάν, ὅστις ἔλαττει εἰς τὴν θύραν του, ἀποστρέφει μετὰ περιφρονησεως τὴν κεφαλὴν του, ὅταν ὁ πριγκίπης ἔξέρχεται τοῦ ἀνακτοροῦ του.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ΣΥΝΙΑΛΕΓΟΜΕΝΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΧΑΡΑΓΙΑΝ ΤΟΥ ΟΥΝΤΑΠΟΥΡ

ΜΙΑ ΠΟΜΠΗ ΕΠΙ ΕΛΕΦΑΝΤΩΝ

Ἡ καταγωγή τοῦ Γκραικβάρ τοῦ Βαρόδα, ἰσχυροτάτου πριγκίπου, εἶνε ταπεινότερα. Ὅταν πρὸ τριακονταετίας ὁ Μαχαραγιαδῆς τοῦ τόπου ἐδηλητήριασε τὸν Ἀγγλον τοπάρχην καὶ ἀνεκλήθη, ἐπειδὴ δὲν εἶχε ἄπ' εὐθείας διάδοχον, ἐξουσιοδοτήθη ἡ σύζυγός του νὰ υἱοθετήσῃ ἓνα ἐκ τῶν τριῶν μικρῶν χωρικῶν, τοὺς ὁποίους παρουσίασαν οἱ ὑπουργοί. Ὁ Γκραικβάρ τοῦ Βαρόδα εἶνε ἐν ἐκ τῶν τριῶν παιδίων.

Πλοῦτος ἀμύθητος εἶνε οἱ σταῦλοι ἐνὸς Μαχαραγιαδῆ. Κάθε ἐλέφας, ἀξίας ἀπὸ 5,000 φράγκων μέχρι 15,000, ἔχει διὰ τὰ τὸν περιποιούνται δώδεκα ὑπηκόων. Ὑπάρχουσι σταῦλοι ἢ οὐκ ἔχοντες ἑκατὸν ἐλεφάντας, ἀξίας ἐνὸς ἑκατομμυρίου φράγκων. Ἐὰν προσθέσῃ κανεὶς τὰ χρυσοῦφανα ὑφάσματα, μὲ τὰ ὁποῖα σκεπάζονται οἱ ἐλέφαντες, ὅταν ἐξέρχονται εἰς πομπάς, ἐὰν προσθέσῃ τὴν ἀξίαν τῶν ἵππων καὶ τὰ στολισμάτων των, δύναται νὰ φθάσῃ τὸ ποσὸν 3 ἢ εἰς 4 ἑκατομμυρίων φράγκων.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ ΚΑΙ Ο ΛΟΓΙΟΣ ΠΑΤΗΡ ΤΟΥ

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεύχος]

Ἄγο λέξεις τώρα καὶ διὰ τὸν σοφὸν πατέρα τοῦ Μαρκοῦ. Ὁ πλοῦτος Θεμιστοφείδης γράφει ἐν τῷ *Dizionario Estetico* δι' «τὸ παράδειγμα τοῦ πατρὸς του τὸν ἐφώτισε». Δὲν ἦσαν μόνον αἱ λέξεις αὐτὰ τοῦ σοφοῦ Ἰταλοῦ ποῦ μὲ παρεκίνησαν νὰ συνδέσω τὸν πατέρα μετὰ τοῦ υἱοῦ, ἀλλὰ διότι ἐπιθυμῶ ἐν τῇ ἀγαπητῇ «Εἰκονογραφημένη» νὰ γένηται λόγος περὶ ἀνδρός, ὅστις κατατάσσεται εἰς τὴν χορείαν τῶν λησμονηθέντων λογιῶν ἐπιστημόνων, οἵτινες ἔδρασαν ἐν τῇ Πολιτείᾳ καὶ ἐδημιούργησαν διάφορα

τοῦ μικροῦ Γεωργίου ἐφφύαν, τοσοῦτον ὀργῶσαν πρὸς τὴν Παιδείαν, προέτρεψεν αὐτὸν ὅπως ἐπιδοθῇ καὶ εἰς τὰ Νομικά.

Ὁ Μαρκοῦ εἰς τὸν Βλασσόπουλον ὀφείλει οὐκ ὀλίγα, καθότι διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ καὶ συμβουλῶν, προέκοπτεν ὁμημέα. Μετὰ τὴν ἔλευσιν τῶν Προστατῶν Ἀγγλων ἐν Ἐπατησίῳ, ὁ Μαρκοῦ εἰς τὰς κεκαυνομένης ἐξετάσεις ἐνώπιον τοῦ Ὑπεριτάτου τῆς Λικαιοσύνης Συμβουλίου, κατὰ τὸν τότε ἐπιχρατοῦντα νόμον, ἔλαβε τὸν Διδακτορικὸν Στέφανον καὶ ἤρξατο ἐξασκούμενος εἰς τὴν ἐπιστήμην αὐτοῦ.

Λεξιᾶς τυχῶν φύσεως καὶ ἐπιμελοῦς ὅμως ἀγωγῆς, ἐν ὀλίγῳ διασημίᾳ καιροῦ ἀνεφάνη οὐ μόνον νομολόγος, οὐκ ἔκ τῶν τυχαίων, ἀλλὰ καὶ ἀνήθῃ ἐλλόγιμος καὶ πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν Φιλοσοφίαν καὶ τὴν Ἱερὰν Θεολογίαν καὶ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, Ἰταλικῆς καὶ Γαλλικῆς. Ἡ γλώσσα ὅμως, ποῦ μετὰ γλαφυρότητος καὶ χάριτος ἔγραψεν, ἦτο ἡ Ἰταλική, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπίσης ἔγραψε ὡραίους στίχους, ἀφοῦ ὁ Θεμιστοφείδης γράφει ὅτι εἰς αὐτοὺς ἔβλεπεν ὄχι ἐκλεκτότερον καὶ δυσκολότερον περιεχίει τὸ Ἰταλικὸν

Η ΕΙΣ ΤΟΝ ΓΑΛΑΤΑΝ ΣΥΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΑΩΝ

ΣΥΣΚΕΨΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ ΜΙΚΕΛΙΔΑΚΗ - ΠΟΛΣΓΕΡΓΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΗΣ Κ. ΚΑΤΣΗΣ-ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΓΙΑΝΝΑΡΗΣ

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ἸΣΠΕΤΣΩΝ, ὩΝ ΕΠΕΒΑΙΝΟΝ ΟΙ ΕΙΣ ΛΟΝΗΑΣ ΕΡΧΟΜΕΝΟΙ ΚΡΗΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ

Η ΕΝ ΚΡΗΤΗΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

ΠΕΡΙΠΟΛΙΣ ΑΓΓΛΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

ΤΟ ΕΝΟΠΑΙΟΝ ΣΤΑΔΙΑΣΤΗΡΙΟΝ

ΚΑΖΑΝΗ Σ

ἕφος: *Cuanto ha di più cletto e difficile lo stile italiano.*

Ἄν ὀρωμεν βλέμμα ἐπὶ τῆς Ἱστορίας παρατηροῦμεν ὅτι, πολλὰς οἱ Πάππαι προσεπάθησαν τὴν Ἑνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλ' ἀπέτυχον. Πῶς ὁ Θ', ὡς γνωστὸν, ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παλαιότητος αὐτοῦ, τῇ 6 Ἰανουαρίου τοῦ 1848, ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον,

ἦτις καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ φωνῇ ἐνεκλόρησε κατ' ἅπαντα τὸν Ἑλληνισμόν, προσεκάλεε δὲ καὶ προέτρεπε τοὺς Ὀρθοδόξους εἰς τὴν Ἑνωσιν. Ὁ Μαρκοῦ εἰς τὴν ἀρχῇ τοῦ σημεῖοματος τούτου, ἀπόγονος τῶν ἐγγενῶν Λατίνων, ἦτο ἀροκύντως γνωστὸς ἐν τῇ γενεθλίᾳ πατριδι διὰ τὰ ἔνθεμα αἰσθημάτων καὶ στωισθημάτων ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδοξίας, ποῦ ὁ πάππος του Βλασσόπουλος τοῦ εἶχεν ἐπιτρέψει εἰς τὴν παιδείαν του ἡλικίαν. Εἰς τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Πῶν Θ', πρῶτος πάντων ἀπήγγισεν ὁ Μαρκοῦ εἰς τὴν ἐπιστολὴν ἀπὸ 1/13 Ἀπριλίου τοῦ ἴδιου ἔτους, Ἰταλιστῶν, πρὸς τὸν τότε Πρωτοσύγγελλον καὶ Τοποτηρητὴν Κερ-

ἔργα τιμῶντα τὴν φιλολογίαν καὶ ὑπερασπιζόντα τὴν Ὀρθοδοξίαν. Ἐκαλεῖτο ὁ πατὴρ του Γεώργιος καὶ ἐγεννήθη ἐν Κερκύρᾳ τῇ 21 Νοεμβρίου τοῦ 1793 ἐτους. Ἡ μήτηρ του ὀνομάζετο Μαρίνα, ἦτο δὲ θυγάτηρ τοῦ γνωστοῦ συγγραφέως τῆς Ἑπεσοπίσεως τῆς Γραικικῆς Ἐκκλησίας Στυλιανοῦ Βλασσόπουλου.

Ἡ φρονικὴ τοῦ Μαρκοῦ ἐφφύα καὶ ἡ μεγίστη πρὸς τὰ γράμματα κλίσις αὐτοῦ, ἠνάγκασε τὸν πρὸς μητρὸς πάππον νὰ παράσῃ αὐτῷ πάντα τὰ ἐν τῇ γενετικῇ πατριδι ἀρκετὰ μέσα πρὸς διδασκαλίαν αὐτοῦ. Ἀκολουθῶν δὲ προσέλαβεν αὐτόν, ὅπως τῶν διδάξῃ τὴν ἑλληνικὴν παιδείαν καὶ νὰ ἐκμύσῃ τὴν ὁμογενεῖα καὶ τὴν ἀρετὴν, ἢν «καὶν θάνη τις, οὐκ ἀπόλλυται ζῆ δ' οὐκέτ' ὄντος σώματος». Διαβλέπων ὁ Βλασσόπουλος τὴν

κράτος Ἀθανάσιον Πολίτην, ἀκολούθως Μητροπολίτην Κερκύρας, καταχωρηθείσας ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τοῦ Ἰονίου Κράτους». Ὁ Ἰσπανὸς ἱερεὺς Σκανδέλλας ἀπὸ λόγιος, ἐν Κερκύρᾳ τότε διαμένων, ἀνεκένευσεν τὸν Μαρκοῦν δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Λυτικὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κερκύρας Νοστράνον, καταχωρηθείσας ἐν τῷ *Portafoglio Maltese*.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ Σκανδέλλα, ὁ Μαρκοῦς ἀπὴρτησεν Ἰταλιστῶν. Ἡ ἀπάντησις αὐτῆς ἔγενεν Ἑλληνικῆς μεταφράσεως ἐπὶ τοῦ Χ. Φιλητᾶ. Τόσον δὲ ἤρρεσεν, ὥστε ἐγένετο καὶ δευτέρα ἐκδοσις τῷ 1853 μετὰ προσθηκῶν. Πρὸς τὴν ἐγκύκλιον ταύτην τοῦ Πίου Θ' κατὰ τὸν Μάιον τοῦ ἴδιου ἔτους 1848 ἀπὴρτησεν ὁ Πατριάρχης Κωνσταντίνος Ἀνθίμος δ' ὁ 5'.

Τοῦ Πατριάρχου ἡ ἐγκύκλιος μετεφράσθη ἐπὶ τοῦ Μαρκοῦ Ἰταλιστῶν καὶ ἐξεδόθη μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου ἐν Κερκύρᾳ ἀμέσως. Τῷ 1854 ἐδημοσίευσεν ὁ Μαρκοῦς ἐπίσης ἐν Κερκύρᾳ παρατηρήσεις τινὰς αὐτοῦ *Sopra alcuni passi dell' allocuzione di Pio IX* κτλ., ἀτινες μετεφράσθησαν καὶ Ἑλληνιστῶν ἐπὶ τοῦ Χ. Φιλητᾶ καὶ ἐξεδόθησαν μετὰ τοῦ Ἰταλικοῦ κειμένου. Ἡ *Civiltà Cattolica* (ἔτος V τόμ. VI σελ. 426-434) ἀνεκένευσεν τὸν Μαρκοῦν, ὅτις δὲν ἔδειξε ἄνταπατήσιν, ὑπερασπίζων τὴν Ὀρθοδοξίαν καὶ τὸν ἑαυτὸν τὸν, ἀλλ' ἡ *Civiltà Cattolica* ἀνταπῆρτησεν ἐντόπως (ἔτος VI, τόμ. IX σελ. 187-209).

Τῷ 1862, ἐδημοσίευσεν Γαλλιστὴ ἱστορικὴν μελέτην περὶ τῶν ἐν ταῖς Ἰονίαις Νήσοις Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν, ἐν τῷ περιοδικῷ *Union Chrétiennne*, ἥτις μεταφράσθησα ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ «Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ» τοῦ Μ. Βρετοῦ τοῦ 1866. Τῷ 1870 ἐδημοσίευσεν ἐν Κερκύρᾳ ἀγκυρῶδη ἱστορικὴν μελέτην γαλλιστῶν περὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐν Βυζαντίῳ Ἀδιοκρατῶν ἐπὶ τὴν ἐπιγραφὴν: *L'Eglise et les Empereurs à Constantinople*, ὅπως ἀποδείξη, μετὰ τῆς ἱστορίας ἀπὸ γείρας, τὴν τροπικὴν καὶ ὅλας τὰς ἐποχὰς ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῆς ἐπιζήλωσ διέσωσεν ἀπέναντι τῆς κοσμικῆς τῶν Ἀδιοκρατῶν ἐξουσίας. Ὁ Μαρκοῦς συνήρτησε τὰς αὐτοῦ ἱστορικὰς μελέτας μετ' ἐπιχειρήσεως, χάριτος καὶ γλαφυρότητος, ἀλλ' ἐνίοτε — ἐνεκα τῶν θεμάτων ἴσως, ἢ ἐκ παραδρομῆς — περιέπεσεν εἰς ἀνακριθείας.

Ὁ Μαρκοῦς ἐκόσμησε τὸν Ἰταλικὸν Παρνασσὸν μετὰ τῶν ἐδόμων καὶ χαριεστάτων ποιητικῶν ἀνθῶν, τὰ ὁποῖα κατὰ καιρὸν ἐδημοσίευσεν ἐν φυλλάδιος, ἡμιφύλλοις ἢ ἐν τῇ ἐφημερίδι τοῦ Ἰονίου Κράτους. Κατὰ μίμησιν τοῦ Ἰταλοῦ ποιητοῦ Γουαδανόλη τῷ 1846 ἐδημοσίευσεν *La Becca* καὶ τῷ 1861 *La Moda*. Ἀμφοτέρων δὲ τῶν ὥραίων τούτων ποιημάτων ἐγένετο νέα ἐκδοσις μετὰ προσθηκῶν καὶ ἀλλαγῶν τῷ 1867. Ἐν ἡμιφύλλοις ἐδημοσίευσεν Ἰταλικούς στίχους ἐπὶ τῇ εἰς Γαλλίαν μετακομιδῇ τῶν λειψάνων τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Κολέτη, τοῦ Μαντζῶνη, ἐπὶ τῷ ἡμιφύλλοις ἐν Παρισίοις τοῦ 1871. Κατὰ μίμησιν τοῦ *Giusti* ἀπέτευσεν στίχους πρὸς τὸν *Thiers* τῷ 1873. Ἐνῶ δὲ λόγος περὶ τοῦ *Giusti* σημειώσωμεν ὅτι ὁ Μαρκοῦς ἐξέλελλῆσεν τοῦ *Giusti* τὸ ποίημα *I ritti tiranno i meno*, τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ «Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ» τοῦ Βρετοῦ τοῦ ἔτους 1866.

Ἐν τῇ ἐφημερίδι τοῦ Ἰονίου Κράτους ἐδημοσίευσεν διαφόρους ποιήσεις — Ἰταλιστῶν, ἐννοεῖται — ἐν αἷς καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐν τῇ Φιλαρμονικῇ Κερκύρας δοθείσης συναυλίας φρονητικῆς τῷ 1848 ἐπὲρ τῆς περιφημοῦ Κερκυραίας ἀοιδου Ἀγγρη. Ὅτε τῷ 1868 ἐπὶ ὁμογενῶν ἐδόθη ἐν Τεργέστῃ συναυλία ἐπὲρ τῶν προσφύγων Κορητῶν, ὁ Μαρκοῦς ἀπέτευσεν στίχους πρὸς κυρίαν λαβοῦσαν ἐνεργὸν μέρος καὶ τοὺς ἐδημοσίευσεν εἰς τὸ *Osservatore Triestino* τοῦ ἴδιου ἔτους (ἀρ. 68).

Ἐν τῇ κερκυραϊκῇ «Ἐταιρείᾳ τῶν Φιλομαθῶν» ὁμίλησε περὶ τῶν Στανροφορικῶν νόμων τοῦ βασιλείου τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἐξεφώνησεν ὥραϊον λόγον Ἰταλιστῶν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ φίλου του, ἔθνικοῦ ποιητοῦ, Σολωμοῦ, ὅστις ἐδημοσιεύθη μετὰ Ἑλληνικῆς μεταφράσεως. Ἐπίσης ἐθρήνησε καὶ ἐπὶ τοῦ νεκροῦ ἑτέρου φίλου του, τοῦ δικαστοῦ τοῦ ὑπεριτάτου συμβουλίου Ἀναστασίου Συδιᾶ.

Πρὸς δὲ συνειργάσθη καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τῶν Ἰονικῶν Κωδικῶν καὶ εἰς πᾶν τὸ ἀναγόμενον εἰς τὸ νέον δικαστικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν τῇ 1 Μαΐου τοῦ ἔτους 1841 ἐν Ἑπτανήσῳ. Ἐξέδωκεν ἐπίσης πλείστας διατριβάς, Γαλλιστῶν καὶ Ἰταλιστῶν, ἀφορούσας τὰ Ἑπτανησιακὰ συμπεφρόντα, ἐν αἷς διαλάμπει ἐκτός τῆς μαθήσεως καὶ ἡ ἀκρὰ αὐτοῦ φιλοπατρία. Αἱ διατριβαὶ αὗται τοῦ Μαρκοῦ εἶναι ζηρησμοὶ εἰς τὸν μελετῶντα τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἰονικοῦ Κράτους.

Τρεῖς ἰδὼν ὁ Μαρκοῦς ἐν Κερκύρᾳ κρηναρίας, ἐπὶ μὲν τῶν Γάλλων ἐγένετο καὶ Διευθυντῆς τῆς Γραμματείας τῆς Γερουσίας, ἐπὶ δὲ τῆς Ἀγγλικῆς Προστασίας ἐχορημάτισε τοῦ ἐν Κερκύρᾳ Ἐκτεῖνον Προτοκολλήτης, Εἰσαγγελεὺς Κεφαλληνίας, Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, Βουλευτῆς, Ἐπαρχος, μέλος καὶ ἔπειτα Πρόεδρος τοῦ Ὑπεριτάτου Συμβουλίου τῆς Ἀκαδημοῦς. Μετὰ τὴν Ἐνωσιν ἐχορημάτισε καὶ πάλιν ἀντιπρόσωπος Κερκύρας.

Εἰς ἄκρον φιλόμουσος καὶ φιλότεχνος ὢν ἐχορημάτισεν ἀείποτε ἐν τῶν σπουδαιότερων μελῶν τῶν κατὰ καιροὺς ἐν Κερκύρᾳ ἰδρυθέντων κοινωφελῶν συλλόγων, ἐν οἷς, διὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ ἀναγνωσμάτων ἐπὶ θεμάτων παντοίων, συνεχῶς τῆν τῶν ἑταίρων ὁμιλίαν κατεργάσθη.

Τῷ 1849 ἐτιμήθη διὰ τῆς ἀνομιμῆς τοῦ Ἑπτανησιακοῦ παρὰ τὸν τῶν Τάγματος τῶν Ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου, τῷ δὲ 1853 προήχθη εἰς Ταξιάρχην κατὰ σύστασιν τοῦ Ὑπατοῦ Ἀρμοστοῦ τῶν Ἰονίων Νήσων Οὐάροδου.

Ἀκολούθως προήχθη εἰς Μεγαλόσταυρον. Μετὰ τὴν Ἐνωσιν τῷ ἀνεπεμήθη τὸ ἀργυροῦν παράσημον τοῦ Σωτήρος καὶ ἀκολούθως προήχθη εἰς τὸ χρυσοῦν τῷ 1869.

Ἀποστὰς πάσης πολιτικῆς ἀρχῆς, διήγαγεν ἔπειτα ἡσυχῶς τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς αὐτοῦ, μετὰ τῶν κόλλων τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Τῇ 23 Σεπτεμβρίου τοῦ 1878 ἔτιος ἀπέβη ἐν Κερκύρᾳ, ἀφοῦ τυφλὸς ἔμεινεν σχεδὸν ἐπὶ τριετίαν.

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

Η Κ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ ΔΕΧΟΜΕΝΗ ΤΩΝ ΟΒΟΛΩΝ ΕΝΟΣ ΛΟΥΙΣΤΡΟΥ

ΤΟ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΤΕΡΟΝ ΙΔΡΥΜΑ Η 'ΣΩΤΗΡΙΑ,,

ΑΠΟ ΤΩΝ ΕΡΑΝΩΝ 'ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ,,

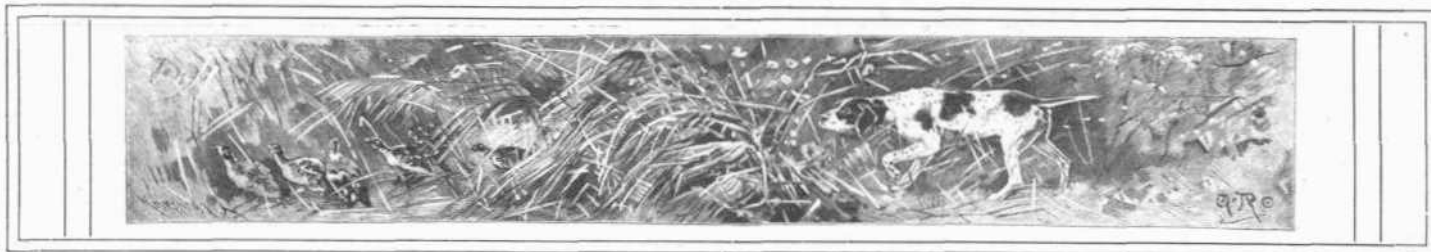

ΕΝΑΣ ΚΟΥΜΠΑΡΑΣ ΠΟΥ ΕΣΠΑΣΕ

Η ΙΔΡΥΤΡΙΑ ΤΗΣ 'ΣΩΤΗΡΙΑΣ,, Κ. ΣΟΦΙΑ ΣΑΜΜΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΣΑ ΑΣΘΕΝΕΙΣ

ματος τῶν Ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου, τῷ δὲ 1853 προήχθη εἰς Ταξιάρχην κατὰ σύστασιν τοῦ Ὑπατοῦ Ἀρμοστοῦ τῶν Ἰονίων Νήσων Οὐάροδου. Ἀκολούθως προήχθη εἰς Μεγαλόσταυρον. Μετὰ τὴν Ἐνωσιν τῷ ἀνεπεμήθη τὸ ἀργυροῦν παράσημον τοῦ Σωτήρος καὶ ἀκολούθως προήχθη εἰς τὸ χρυσοῦν τῷ 1869. Ἀποστὰς πάσης πολιτικῆς ἀρχῆς, διήγαγεν ἔπειτα ἡσυχῶς τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς αὐτοῦ, μετὰ τῶν κόλλων τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Τῇ 23 Σεπτεμβρίου τοῦ 1878 ἔτιος ἀπέβη ἐν Κερκύρᾳ, ἀφοῦ τυφλὸς ἔμεινεν σχεδὸν ἐπὶ τριετίαν.

ΤΑ ΖΩΑ ΕΝΝΟΟΥΝ ΟΠΩΣ ΗΜΕΙΣ

ΕἶΝΑΙ ἀληθές ὅτι ὁ ἄνθρωπος, κυριαρχῶν τῶν ζῴων, ἔχει τὴν ἰδέαν ὅτι ταῦτα στεροῦνται παντὸς αἰσθημάτων καὶ πάσης εὐφρίας. Ποῦ καὶ ποῦ ἀναγνωρίζει κάποια εὐφρίαν εἰς τὸν σκύλον καὶ τὸν πῆχρον καὶ προτερήματα τῆς εἰς τὸν ἴππον. Εἶναι ὁμοῦ ἀδικὸν τὸ πρᾶγμα καὶ οἱ ἄφρονες ἐπὶ τῆς γῆς συγκάτοικοι μας εὐρίσκουν ἀνθρώπους διὰ τὰ ἡφίσσον φωνῆν κατὰ τῆς ἀδικίας αὐτῆς. Ἄν πάρομεν τυχαίως ἕνα τόμον τῆς «Ἐπιστημονικῆς Ἐπιθεωρήσεως» θὰ ἀναγνωσόμεν τὸ ἐξῆς παράδειγμα στοργῆς νύκτας — Μὴ μᾶς κατηγορήσετε διότι ἀρχίζομεν ἀπὸ τὸ ζῴον αὐτό, ἀφοῦ περιοδικῶν τῆς περιοχῆς τοῦ ἀνωτέρου ὀνομασθέντος δημοσιεύει τὸ συμβᾶν — λοιπὸν, νύκτας στοργῆς... ἡμίμου. Ἴδου τί διηγείται:

Ἴστο Ὀκτώβριος καὶ ἄμιλος ὄρειων Ἀλβανῶν διήρχετο τὸν ποταμὸν Ἀρίνον. Εἶναι ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν οἱ ὄρειοι Ἀλβανοὶ κατέρχονται εἰς τὰς πεδιάδας διὰ τὰ διελθῶσι τὸν χειμῶνα, καθ' ὁμάδας, πάνοπλοι, μετὰ τῶν ἵππων, βοῶν καὶ τῶν προβάτων τῶν. Τὰ βρέφη φέρονται ἐπὶ τῶν νώτων τῶν μητέρων τῶν. Ὁ ποταμὸς ἦτο ἐξωγκωμένος καὶ ἡ διάβασις δυσκολοτάτη.

Οἱ Ἀλβανοὶ μόλις κατόρθωσαν νὰ πλησιάσουν εἰς τὸ ἀβαθέστερον καὶ συνεπῶς ἀκινδυνότερον διὰ τὰ ζῶα μέρος τοῦ ποταμοῦ, εἰς τὸ μέρος ὅπου ἠδύναντο εὐκολοτέρως νὰ κολυμβήσουν ταῦτα εἰκόσιν ἵππο μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξ ἑσφράδας μετὰ τριῶν μικρῶν ἡμίμων, τέκνων τῶν. Μία ἀπὸ τὰς φροβᾶδας, πολὺ φροτωμένη, ἔμεινεν ὀπίσω ἀπὸ τοὺς συγκολυμβητὰς τῆς καὶ παρεσῆρτο ἀπὸ τὸ ζῆνμα. Ἡ μόνη σκεδία τοῦ ποταμοῦ δὲν ἠδύναντο νὰ φθάσῃ εἰς αὐτὴν ἐγκαιρῶς καὶ νὰ τὴν σώσῃ. Ἐν τούτοις τὰ ἄλλα ζῶα εἶχον φθάσῃ εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην καὶ οἱ νεαροὶ πόλοι ἐπηδοῦσαν μὲ χαρὰν γύρω ἀπὸ τὰς μητέρας τῶν. Ὑπῆρχεν ὁμοῦ καὶ ὁ ἀνήσυχος μεταξὺ αὐτῶν. Αὐτὸς ἀντὶ νὰ πηδᾷ καὶ νὰ τινάζῃ τὰ νερά ἀπὸ τὸ σῶμά του, ἐχρημεῖζε δυνατὰ.

Τότε οἱ Ἀλβανοὶ ἐγένοντο μάρτυρες — κατὰ τὴν φράσιν τῆς «Ἐπιστημονικῆς Ἐπιθεωρήσεως» — θαυμαστοῦ θαύματος, ἐξ ἐκείνων, ἅτινα οὐδέποτε λησμονοῦνται. Ὁ νεαρὸς πόλος ἐπλησίασε τὸ ὕδωρ, ἐστάθη διὰ μίαν στιγμὴν ἀκίνητος καὶ παρετήρηε τὴν μητέρα του μὲ ἀνίσχυρος ὀφθαλμούς καὶ μὲ ἀχνίζοντας τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἐπειτα ἐχρημεῖσε δυνατὰ καὶ ἐβροίφη εἰς τὸν ποταμὸν, ἐνῶ ἡ μήτηρ του εὐσῆρτο ἀπὸ τὸ ὕδωρ μαζρᾶν καὶ εἶχε πλέον ἐγκαταλειφθῆ. Μὲ τερᾶστα ἄματα κολυμβᾷ πρὸς τὴν κινδυνεύουσαν μητέρα του. Τὰ κύματα τὸν ἐπιπλάζον νὰ βλέπῃ ἑμπερὸς του, ἀλλ' αὐτὸς, ἐνῶ ἔξαφανίζεται πρὸς στιγμὴν, ἀνασηδῆ, ὑψώνει τὴν κεφαλὴν του ἐπάνω ἀπὸ τὸ ζῆνμα, παλαίει γενναίωτα, τὸ ζῶον τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου μετὰ τὴν τῶς δυσκολίας εἶχεν ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ ὕδωρ. Χρημεῖτίζει πάλιν ἐνῶ ἡ μήτηρ του ὑψώσασα τὴν κεφαλὴν ἀπῆταν μὲ ῥόγους διακεκομμένους. Οἱ Ἀλβανοὶ διηύθυνον τὴν σκεδίαν πρὸς τὴν ἡμίμου. Ὁ πόλος εἶχε φθάσῃ ταχύτερα. Μὲ τὴν ῥάχιν του ὑπεβάσταξε τὴν κεφαλὴν τῆς μητέρας του ἐπάνω ἀπὸ τὸ ὕδωρ καὶ τὴν εὐσερε μὲ μεγάλας προσπαθείας πρὸς τὴν ὄχθην. Ὅταν ἐξῆλθε τὸ ὕδωρ ἐπηδοῦσε γύρω ἀπὸ τὴν μητέρα του καὶ εὐθὺς τὴν κούλιαν τῆς μὲ τὰ νῦα του. Φαίνεται ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον οἱ πόλοι δεικνύουν τὴν στοργὴν τὸν πρὸς τοὺς γονεῖς τῶν.

Ἄλλ' ἔχουν τὰ ζῶα οἰκογενεῖαν; Αὐτὸ τὸ ζήτημα τὸ ἔλυσε ἄλλος σοφός, ὁ Ch. Letourneau. Αὐτὸς μᾶς διδάσκει ὅτι, ὅσα ἀτελέστερα εἶναι τὸ ζῴον, τόσον ὀλιγώτερον φροντίζει διὰ τοὺς ἀπογόνους του. Εἰς πολλὰ εἶδη ἰχθύων ἡ θήλεια γεννᾷ πλῆθος φῶν, μὴ φροντίζουσα διὰ

τὴν τύχην τῶν. Τὰ πλείστα ἐκ τῶν σπερμάτων καταστρέφονται τοιούτοτρόπως, μένει ὁμοῦ πλῆθος ἰκανὸν διὰ τὴν διατηρηθῆ τὸ εἶδος. Εἰς τὰ ζῶα ταῦτα δὲν ὑφίσταται οἰκογένεια οὐδὲ κατ' ἴχνη. Μόνον θήλειαι τινὲς κροκόδειλοι λαμβάνουν μέριμναν περὶ τῶν ὄντων τῶν, προσπαθοῦσι νὰ τὰ ἀποκρῖψωσι καὶ τὰ ἐκκολαπτόμενα νεογνὰ τὰ φέρον καίτοι αἱ ἴδια εἰς τὸ ὕδωρ. Ἡ θήλεια εἶδους τίνος κροκόδειλον εἰς τοὺς ποταμούς Γουαγιακουίλ κρυπτεῖ τὰ φῶ τῆς εἰς τὴν ἄμμοιν καὶ ἐπανερχεται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκκολάψεως, κρούουσα μετὰ προσοχῆς τοὺς φλοιούς τῶν φῶν καὶ μεταφέροντα τὰ νεογεννηθέντα εἰς τὸν ποταμὸν. Ὁ ἄρσεν κροκόδειλος καίτοι παρακολουθεῖ τὴν μητέρα, ἀλλὰ μὲ τὸν μακάρειον σκοπὸν νὰ καταρῆγῃ ὅσα νεογνὰ πέσουν ἀπὸ τὴν ῥάχιν τῆς. Εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι εἰς τὰ πλείστα τῶν ζῴων ἡ μήτηρ αἰσθάνεται στοργὴν πρὸς τοὺς ἀπογόνους τῆς, αὐτὴ πρῶτον, ἀλλ' εἰς πολλὰ εἶδη πτηνῶν ὁ πατήρ αἰσθάνεται τὴν ἰδίαν στοργὴν ὡς καὶ ἡ μήτηρ. Εἰς τὰς περιστερὰς π. γ. καὶ ἐν γένει εἰς τὰ πτηνὰ τοῦ εἶδους τῶν μονογάμων. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὅσοι ὅπου τελειώσῃ ἡ ἀνατροφή τῶν νεογεννητῶν. Εἰς τὰ θηλαστικὰ ἡ ἀνατροφή διαρκεῖ περισσότερο καὶ ἡ θήλεια ἀναγκάζεται πολλάκις νὰ προσφύλῃ τὰ τέκνα τῆς ἀπὸ τοὺς ἄρρενας. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπόγονοι δὲν εἶνε φιλοστοργώτεροι πρὸς τοὺς γεννήτορας.

Ἀναφέρεται, προκειμένου περὶ ἐνός τῶν ἐντελεστέρων εἰδῶν τῶν σπονδυλωτῶν, ὅπως εἶναι ὁ ἐλέφας, τὸ ἐξῆς: Κυνηγοὶ ἐλεφάντων φρονεῖσαστες θήλειαν ἐλέφαντα εἶδον τὰ τέκνα αὐτῆς νὰ τὴν ὑπερασπίζονται καὶ ὅταν ἐφρονεῖται νὰ τὴν θωπεύουν μὲ τὰς προσβοσκιάς τῶν.

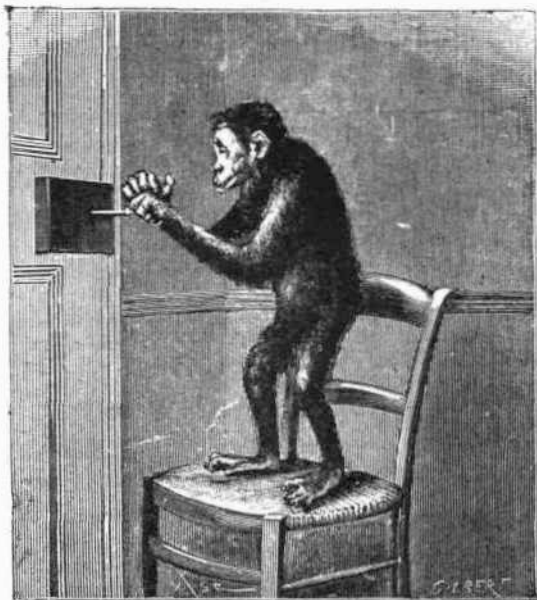
Οἱ γάτοι καὶ οἱ πῆχροι εἶναι ἀναμφισβήτητος ἐκ τῶν εὐφρεστερόων ζῴων. Ἀπὸ τὸ περὶ νομοσύνης τῶν ζῴων ἔργον τοῦ Romanes μανθάνομεν πολλὰ περίεργα περὶ αὐτῶν. Ὅλα τὰ θηρία τῆς φύλης τῶν γαλιῶν εἶνε ἀκοινωνήτητα, ἀρπακτικὰ καὶ ἄγρια. Αὐτὸς ὁ λέων καὶ ἡ τίγρις δὲν εἶνε θαρραλέοι ζῶα. Ἄν δὲν διατρέχουν κίνδυνον καὶ δὲν εἶνε πληγωμένα δὲν ἐπιτίθενται ἐξ ἐνέδρας. Ἡ γάτα αὐτὴ δὲν ἀγαπᾷ τοὺς ἀνθρώπους, προσκολλᾶται ὁμοῦ εἰς τὸ ὄψημα εἰς τὸ ὁποῖον ἀνετράφη. Εἶνε ἀκόμη οὐκίτηρ, μεταχειρίζομένη τὴν λείαν τῆς διὰ μὲ ἐχθροσύνην καὶ τὸν τρόμον τῆς. Παρατηροῦσάτη ὅταν εἶνε συλλάβη ποτικῶν.

Πλείστα παραδείγματα ἀναφέρονται διὰ τὴν γάταν, δεικνύοντα τὴν εὐφρίαν τῆς, ἥτις εἶνε ὁμολογημένη. Εἰς τὴν εἰκόνα μας παρίσταται μία σκηνή, τὴν ὁποῖαν διηγῆθη εἰς τῶν γραμματέων τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας ἐν Λονδίῳ. Ἐνῶ περιεπάτει, μία γάτα τὸν ἐπλησίασεν ἡσυχα καὶ προσετρίβετο εἰς τὰς κνήμας του. Εἰς τὴν ἄρχην ὁ γραμματεὺς δὲν ἔδωκε σημασίαν εἰς τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ γάτα ἐπέμεινεν, ἠναγκάσθη νὰ προσέξῃ. Τὸ ζῴον, ἀντιληφθὲν τοῦτο, ἐστράφη καὶ ἐφάνητο διὰ τῆς ἐκφράσεως τῶν ὀφθαλμῶν του, ὡσάν νὰ ἤθελε νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ οὗτος. Ἀπὸ περιέργειας ὁ Γάλλος ἠκολούθησεν τὴν γάταν καὶ ἡ παραδόξος ὁδηγὸς του μετὰ τῶν βήματα ἐστάθη ἑμπερὸς εἰς μίαν οἰκίαν καὶ, παρατηροῦσα ἂν τὴν βλέπῃ ὁ βροθὸς τῆς, ἐπῆδα ὡσάν νὰ ἤθελε νὰ φθάσῃ τὸ κομβίον τοῦ ἡλεκτρικοῦ κώδωνος τῆς οἰκίας. Ὁ διπλωμάτης ἐνόησε τὸν πόθον αὐτῆς, ἐκτύπησε τὸν κώδωνα καὶ διηγῆθη τὴν ἱστορίαν εἰς τὸν ὑπῆρχον τῆς οἰκίας, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐξήγησεν ἡσυχῶς ὅτι, ἡ γάτα συνετρίβετο εἰς τοὺς διαβάτας, ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ ὅταν θέλῃ νὰ γυρίσῃ, τρίβεται εἰς τοὺς διαβάτας, ἔξω ὅπου εὐρῆ ἐκείνου, ὁ ὁποῖος θὰ τὴν ἐννοήσῃ.

Εἰς τὴν ἄλλην μας εἰκόνα, ἐπάνω δεξιᾷ, εἶναι ἡ γάτα διὰ τὴν ὁποῖαν

ο Romanes διηγείτο ότι, ήνοιγε την θύραν δι' ης συνεκινούνον οι σταυροί με την κατοικίαν του. Η γάτα διημυθνετο ήσυχως προς την θύραν, έπειτα με ένα άλμα έφθανε εως το κλειθρον. Διά του ενός ποδός έκρατετο έξ' αυτού, διά του άλλου δε έπείξε την χειρολαβήν, ένφ διά των δύο οπισθίων ποδών της έσπρωχνε την θύραν προς τα έντός.

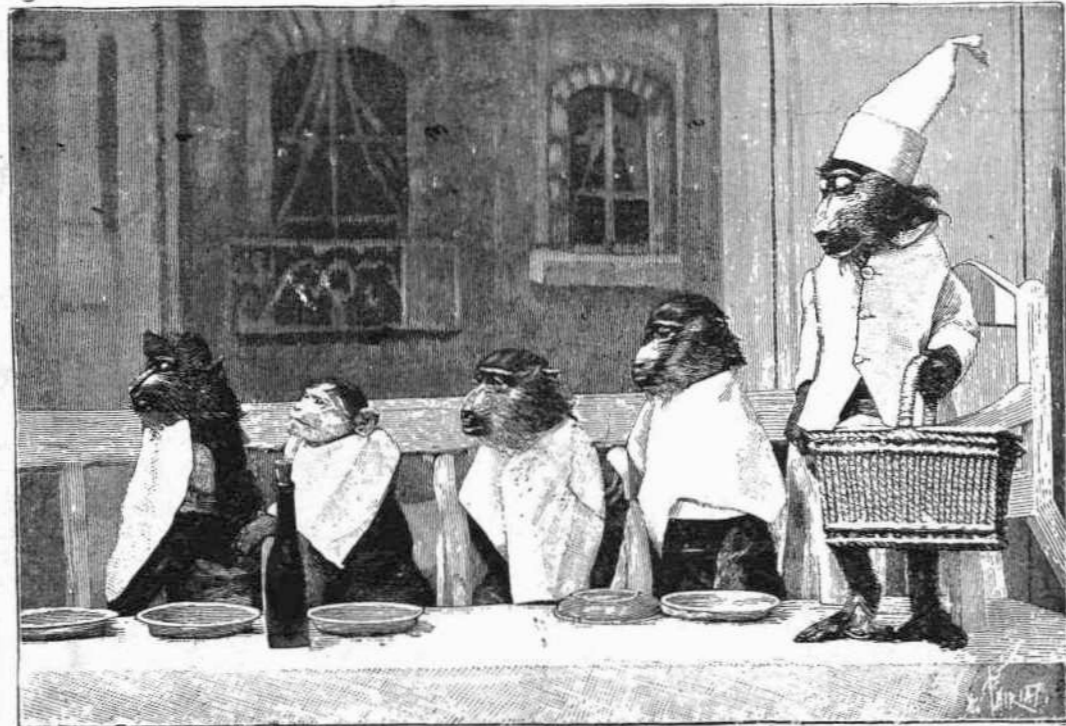

Ο Κούκ βεβαίωι ότι, είδε γάταν ή οποία με σχεδόν όμοιον μέθοδον κατόρθωνε να άνοιγη ντουλάπια, εις τό όποιον οι έν τή οικία έτοποθέτου το γάλα.

Κάτω από την εικόνα της άνοιγούσης την θύραν γάτας, φαίνεται γάτα σκαλιζουσα την χιόνα, ή οποία εκάλυ-

κον, ό όποιος μετά των συντρόφων του έξηφανίθη εις τό δάσος. Είναι άκόμη και φίλαλλος ό πύθηςος. Άγαπή τους συντρόφους του και περιποιείται τους πάσχοντας έξ' αυτών. Είς καλύτερη ήγετις είχε πληθος γιβόντων εις τον κήπον του, οι όποιοι κάθε πρωί κατιχόντον εκ των δένδρων και ελάμβανον τους καρπούς, τους όποιους ό ζωόφιλος άνθρωπος διένειμε εις αυτούς. Είς άσπρη πύθηςος έπενε ήμεραν τινά και έξηθήρωσε τον καρπόν του. Τότε οι άλλοι έτρεξαν να τον περιποιηθών, λείποντες τό πάσχον μέρος, ένφ μία γραιία πύθηςος έφερε εις αυτόν τους καλύτερους καρπούς και τούτο έως ότου έθεραπεύθη ό πάσχων.

Άλλ' έχουν και κρίσιν και παρατηρητικότητα οι πύθηςοι. Ό Ρέγγερ διηγείται ότι έδωσαν αυγά εις πύθηςος της Παραγονάς και οι πύθηςοι την πρώτην φοράν τά έσπασαν και έχάθη κατ' αυτών τον τρόπον τό περισσότερο μέρος της τροφής. Έντός όμως όλίγων ήμερών οι πύθηςοι έμαθον να καθαρίζουν τά αυγά, όπως οι άνθρωποι. Ό ίδιος

πτε τεμάχια άυτου και μετά τούτο κειροφυλακτούσα διά να συλλάβη τά πεινώτα πτηνά, τά όποια εζήτουν όλίγην τροφήν.

Ό Όττο διηγείται ότι γάτα, κλεισμένη εις δωμάτιον, τό όποιον ειχεν έν μόνον παράθυρον άνοιγόμενον διά μοχλού, κατόρθωνε να τό άνοιγη και να φεύγη.

Ό πύθηςος, άδιάφορον άν είναι πρόγονός μας ή εξαδέλφος μας είναι βέβαιον ότι, ανατομικός και φυσιολογικός γεινιάζει προς ήμάς. Είναι επιδεκτικός διδασκαλίας, όταν δε γινή κατοικίδιος επιδόεται εις όλα. Δεξιά βλέπετε γεύμα πύθηςου, τό όποιον διηγείσθε άπλετον τον γέλωτα των θεατών. Υπαρχουσιν μέρη εις τά όποια ό πύθηςος χρησιμοποιείται εις την συλλογήν καρπών, ίδίως εις τάς βαμβάκοφρυσιας, των όποιων κατορθώθη όττω πολλαχού να μειωθών αι δαπάναι.

φυσιοδότης μεταξύ τεμαχίων σακχάρους, τά όποια έδωσαν εις τους πύθηςους, έθεσε χάριτον χωνίων εις τό όποιον ειχε φυλακισμένον σφικα. Είς εκ των πύθηςων ήθέλησε να άνοιξη τό χωνίον και έκεντρίσθη. Έκτοτε κάθε πύθηςος, όταν έβλεπε περιτυλιγμένον χαρτίον τό έφερε εις τό αντί του και τό έκινει διά να πεισθή ότι δεν περιεχει κακοποιον έντομον.

Άς τελειώσωμε με τον δραγκουτάχρον του Κυβιέρου, τον όποιον βλέπετε εις την άνω άριστερά εικόνα. Αυτός έσους ένα κάθισμα πληθον της θύρας και πηδών επ' αυτού έφθανε τό κλειδί και ήνοιγε τό δωμάτιον. Ένα παιδάκι έξιπνον θά έκαμε τίποτε άλλο;

Πεισθήτε ότι ή κρίσις δεν είναι μονοπώλιον διά τον άνθρωπον.

ΤΟ ΚΑΛΛΥΝΤΗΡΙΟΝ ΣΑΣ ΚΥΡΙΑΙ ΜΟΥ

ΠΕΡΙ πολυσαρκίας τάχα. Άλλο ελάττωμα αυτό. Λίπος και όγκος και παραμόρφωσις. Παραμόρφωσις μορφής και παραμόρφωσις σώματος. Τον πρώτον ρόλον παίζει εδω ή κληρονομικότης. Πράγματι επί 38 περιπτώσεων πολυσαρκίας ή Έπιστήμη άνευθε 22 εκ κληρονομικότητος. Έρχεται έπειτα ή αδράνεια του σώματος και του πνεύματος, ή άκνησία, ό καθιστικός βίος. Όσοι μένον πολλήν ώραν εις τό κρεβάτιον παχύνουν. Άλλά και ή άναμια είναι άφορη ή σπουδαία της πολυσαρκίας. Όπερ όμως σπουδαιότερον, είναι ή πολυφαγία και ή πολυποσία. Αί λιπαρά και άμυλώδεις ουσιαί, βούτυρα, πάσταί, μαζαρόνια, αλεύριον τό λίπτος, τά δε οινόπνευματώδη ποτά και ίδίως ή μπίρα είναι ένα και ένα διά να παχύνη κανείς. Έπισως και ή μακρά χρήση άρσενικοού και ή μετά παρατεταμένην νόσον άνάρωσις επιφέρουν υπέρμετρον θέρμην.

τό πρωί, γυμναστική, ίπτασία, κωπηλασία κλπ. Και έτιον όχι περισσότερο των 6 ώρων τό ήμερονύκτιον, ποτέ δε άμέσως μετά τό φαγητόν.

Βάρβα από πολύ φαγητόν. Να σηκώσθε από τό τραπέζι και μάλλον να πεινάτε. Τό πρωί να καταργήσετε τό πρόγευμα. Άλατισμένα φαγητά όχι, μακρυνά από μπίραν, πολλά νερά, σαμπάνιες, κρασιά, γκαζέξ, γάλα, ζαχαρώδη έν γένει και σοκολάταν. Τό τοιά όμως, μετά τό φαγητόν, με όλίγην ζάχαριν όφελει κατά της πολυσαρκίας.

Άς προς τά φάρμακα είναι τόσα πολλά, ώστε κανείς δεν γνωρίζει ποιον να μεταχειρισθή. Έλάχιστοι όμως είναι τά άποτελεσματικά, πρωτεύει δε έξ' αυτών ή *Θυροειδήν*, ουσία εξαγομένη εκ του θυροειδούς αδένους, άν εξάγουν εκ της τραχείας άρτηρίας προβάτον, τον χωνόν δε του όποιου παρασκευάζουν καταλλήλως οι φαρμακοποιοί. Είς διάστημα μηνός παρατήρησαν ελάττων βάρους 15 χιλιογράμμων, ένφ σπανίως ό όργανισμός 800 γραμμάρια τό πολύ χάνει την έβδομάδα.

Η συνήθης δόσις είναι 2 καταπότια τό πρωί πρό τό πρωϊνού προγεύματος, και 3 άν τό βάρος του σώματος υπερβαίνει τά 90 χιλιογράμματα, άλλα μόνον μετά 10 ήμερων θεραπειαν. Πρέπει όμως τά χάτια αυτά να τά έχετε εις ξηρόν μέρος, διότι ή ύγρασία τά βλάπτει. Έπισως χρειάζεται πολλή προσοχή εις την χρήση των φαρμάκων αυτών, διότι δόσεις δυσανάλογη επιφέρουν δηλητηριάσεις. Πράγματι παρατηρείται, συνεπεία υπέρμετρον χρήσεως, επιτάχυνσις των σφηνμών, τάσις προς λιποθυμίαν, κατατάσις δυνάμεων. Αυτά όμως άν πάρη κανείς 6 καταπότια.

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΙ' ΑΠ' ΟΛΑ

ΟΙ ΕΡΑΝΟΙ ΤΗΣ 'ΣΩΤΗΡΙΑΣ,

Η ήμέρα του Άγιου Νικολάου υπήρξε διά τους Άθηναίους μία ήμέρα έκδηλώσεως των φιλανθρωπικών των αισθημάτων. Η πρωτοβουλία της κ. Σχλημαν άπέδωσε λαμπρά άποτελέσματα και τό 'Τριανταφυλλάκι' ύπερ του άσφύλου των φιλικών ή 'Σωτηρία' άπέφερε σημαντικόν ποσόν, ώστε να προστεθή ιδιαίτερον περίσπασον εις τό νοσοκομειον.

Οι Άθηναίκοι έρμιοι ειχον καταληφθή έξ' έφθου από κυρίας και δεσποινίδας, αι όποιαί, φιλομεδέσταται και έπιμονοι όμως, δεν άφινον διαδέχτην άφορολόγητον. Ακούραστοι όλην την ήμέραν, παρ' όλην την ψυχρότητα του καιρού, έπετέλεσαν τό καθήκον των καρτερικώς. Η προθυμία του κόσμου τάς έπεδράβευσε και τάς ενθάρρυνε διά τό μέλλον.

Αί φωτογραφίαί μας δίδουν εικόνα του εις τάς έδούς θεάματος με την κυρίαν Μαυρομηλάη και ή άλλη με τό άτύχημα τό όποιον έπαθεν ή Δε Μαυρομηλάη να σπάζη ό κουμπάρας της, ένφ ή Κ^α Τζαβέλα περιτυλλέγει τό περιχόμενον, τάς όποιας έπήρην ό φακός μας.

Και μία πληροφορία διά την άμερικανικήν ταχύτητα και πρακτικότητά των έρμιων των κυριών της 'Σωτηρίας'. Δεν παρήλθε ούδέ ήμισυ μηνός διάστημα από της ήμέρας του έράνου και ή θεμέλιος λίθος νέου περιπτέρου του νοσοκομείου έτέθη.

ΜΙΑ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΙΣ

Όφελισμεν να επανορθώσωμεν παραδρομήν γενομένην, προκειμένου περί των έν τή προηγουμένη φύλλω μας δημοσιευθεισών εικόνων έξ' Αμερικηζ, εις τον τίτλον μιας εκ τούτων.

Έσχηματήθη φωτογραφία του 'Consolidated Stock Exchange' ως φωτογραφία του Χρηματιστηρίου της Ν. Υόρκης.

Την ένταλως άσυνήθη διά τό φύλλον παραδρομήν ταύτην υποδεικνύει εις ήμάς καλώς έν Νέκ Υόρκη φίλος, άν έυχαριστούμεν διά τό ενδιαφέρον.

ΕΥΤΥΧΕΙΣ ΓΑΜΟΙ

Είς τον πατριρχικόν οίκον του κ. Σπυρ. Βάθη την 28 Δεκεμβρίου μεγάλη χαρά επανηγυρίσθη. Η μονάκριβη κόρη του Δήμητρα, προσφιλής άνεψή του ήμετέρου Διευθυντού, ήνωθη υπό τάς εσχάς της Έκκλησιας, ελόγιοντος τό μυστήριον του Άγιου Δημητρίου Γερμανού, Φαριανού και αυτού, μετά του κ. Θρ. Παπα, άξιωματικού μηχανικού του Πολεμικού Ναυτικού, της μεγάλης των Φαρών οικογενείας. Τους στεφάνους άντίλαξαν ό κ. Παύλος Σκουζές, παρίστατο δε πλήθος έκλεκτου κόσμου, μέση του όποιου διακρίνεται ό Δήμαρχος Άθηναίων κ. Σπ. Μερκούρης μετά της έριτμου συζύγου του και των υιών του, ό Γεν. Γραμματέης του Δήμου και βουλευτής Άργολιδοκορινθίας κ. Γ. Παρασκευάσπουλος, ή Κ^α Σκουζέ, ή οικογένεια Μεταξά, του άν Πειραιεζ έργοστασιάρχου, ή οικογένεια Παπα, ή οικογένεια Βρατσάνου, βουλευτού Φαρών, αι οικογένειαι Μεγαλοκιά, Κωνσταντοπούλου, ή Κ^α Δ. Καλημέρη, ή οικογένεια Νικολάρα, αι οικογένεια Α. Βαζίκη, ή οικογένεια Ι. Σακά, ό αντιπλοίαρχος κ. Κανελλόπουλος μετά της Δ^{ος} αδελφής του Αικατερίνης, αι οικογένεια Ζωτοπούλου και Πουλοπούλου, ό πολιτευτής Φαρών κ. Μαρούνης, ή Κ^α Γ. Νικολέρη μετά των τέκνων της και πολλοί άλλοι.

Μετά τό μυστήριον επηκολούθησαν έκλεκτά κομμάτια παρ' άρχιστρας ύπό τον γυνωστόν και μοναχικόν πανάταν κ. Άχ. Δελμπούνο, κατόπιν δε έφροδος εις γεύμα δημηρικού πλούτου έδωσαν μετά σπονδών από παντός είδους κρασιού. Τον επιβάλλον άπήγγειλε καταχεροκορηθείς ό γυνωστός ποιητής κ. Άνδρ. Νικολάρας, παρατάθη δε ή γαμήλιος διασκεδάσις μέχρι των μεγάλων ώρων της πρωτας.

Η 'Εικονογραφημένη' τό νέον ζευγάρι των συγγενών της τό βραίνει με τάς ειλικρινεστέρως εσχάς και με λουλούδια δροσερά και έσους.

ΕΝ ΠΟΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΝΕΒΑ

Τάχα σπου παχύνουν τά νερά άσας διηγηθήμεν μίαν παράδοσον διά τον παχυνόμενον Νέβαν, εις του όποιου τάς εσχάς είναι κτισμένη ή Πετροπούλις. Ό Νέβας παχύνει τον 'Οκατόβριον, άρχίζει δε ή τήξις των πάγων τον Άπρίλιον. Η ήμέρα κατά την έπιάν ή πρώτη λήμβος θά βουηθή να διακρίσθη τον ποταμόν, χωρίς να προσκορήσθ εις τους πάγους έσπράζεται πανηγυρικώς. Ό Διοικητής του φρουρίου Πέτρου και Παύλου διατάσσει να κανονισθώσιν, ό δε αυτοκράτωρ έξέρχεται εις τον εξώστην του γαιμαρνού άνακτόρου, ό όποιον ύφεται παρά την δήτην του ποταμού. Η λήμβος διαπλέει τον ποταμόν φέρουσα τον διοικητήν, όστις παρουσιάζει εις τον Τσάρον τό πρώτον ποτήριον ήδατος εκ του ποταμού και του λέγει: 'Τό έαρ άποστέλλει εις ήμάς τό δαίγμα τουτό, δε ή σικταίνος χειμών παρήλθεν'. Ό αυτοκράτωρ πίνει τό ήδωρ και διατάσσει να γεμισθον τό ποτήριον από χρυσά βούβλια. Μέχρι του 'Αλεξάνδρου του Δ' τό πρᾶγμα διεξήχθη κατ' αυτόν τον τρόπον, παρατηρήθη όμως έπειτα, ότι τό μέγιστον ποτήριον ήρξεν από έτους εις έτος και ούτω ήναγκάσθη ό αυτοκράτωρ να πίνη μέγα ποσόν όχι καθαρό ήδατος και να αψάγη αναλόγως την

ποσότητα των βούβλιων διά να γεμίξη τό ποτήριον. Διά τούτο καθωρίσθη, ότι τό πρώτον ποτήριον του Νέβα θά πληρώνεται με διακόσια χρυσά βούβλια. Και αυτό εξακολουθεί.

Ο ΜΑΝΤΕΓΑΖΑ ΔΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΣΕΝ

«Είπε προς νεάνιδα: -- Μή φοβείσ κορσέν παρά όταν γόνγες γυνή. Φέρει μπουστον πλατύν. Να είναι φίλος, ό όποιος να υποβαστάξη και όχι έχθρός ό όποιος πολιορκεί τό σῶμα σου. Άλλως ή ύγεια σου κινδυνεύει δυνατόν να αποθάνη».

«Η νεανίς θά σοῦ άπαντήσθ γελῶσα: -- Ήθελο να αποθάνω, αλλά να αποθάνω όραία».

«Θυσιάσθαι λοιπόν την ύγειάν σας εις την καλλονήν, αποθάνετε θύματα της φιλαρσεκειας' αλλά μη φοβείσ στενόν κορσέν, ό όποιος φθείρει τάς έκλεκτοτέρας καλλονάς του στήθους, και φέρει προφώς την φοροσάν αυτόν γυναικί εις τό γήρας. Τόσαι είναι αι βλάβαι, τάς όποιας ό κορσές επιφέρει εις τό σῶμα της Εβας, ώστε ό ιατρός συγκρίνων τό σῶμα γυναικός, όπως παρεμόρφωσεν αυτό ή βράπτρια και ό ουρμος, δικαιώς ήθελεν επαναλάβη στεναζών τους μσανθρώπους του Roussseau τούτους λόγους: 'Πάν τό εξερχόμενον εκ των χειρών της Φύσεως είναι όρατον. Πάν τό εξερχόμενον εκ των ανθρώπινων χειρών άκφυλλίζεται».

«Ό κορσές δίδει πάντοτε διαύθυνον παρά φύσιν εις τό στήθος και μακρύνει γελώσις πως τον θώρακα. Πλείστοι ιατροί ήνοικαν πτώματα γυναικών, αίντως ειχον φέρει στενούς κορσές, και αίντως ειχον αποθάνη σθεδόν όλοι εις ήλικίαν ειστί άκμαίαν. Όλοι αύται αι γυναικες παρουσιάζουν μεγάλας παρακροπές των σπλάγγων. Τό ήπαρ ήτο κεκλιμένον προς τά κάτω και ό στόμαχος επάνιστο σάκκος σθεδόν κάθετος».

«Ό Comte υπολογίζει ότι, άν γυνή καλώς εσχηματισμένη και ήγιης εισάξη δι' έκσπτης εισπνοής αίμασι κυκλικώς διακτύλους άτμοσφαιρικού άέρος, όταν είναι κλεισμένη εις την ήθηκην πολύ στενόν κορσές, εισάγει μόνον δεκαπέντε κυβικούς δακτύλους».

«Λοιπόν, κυρία και δεσποινίδες, όταν αναπνέωμεν κακώς, τότε δεν έχομεν βρεξίν, κακώς χωνεύομεν, κατασκευάζομεν δε κακόν αίμα. Όταν αναπνέωμεν κακώς, ειμαθα αδύνατοι, δεν δυναίμεθα να μεταδώσωμεν ισχυράν ζωήν εις άλλα όντα. Όταν κακώς αναπνέωμεν, ειμαθα επί του κατωφίλου της φθώσεως».

Γαλλική τις παροιμία λέγει μετά σατυρικής δηκτικότητος: «Ό κορσές επανοήθη όπως υποβαστάξη τους αδυνάτους, άντικαθεστᾶ τά άπόντα, και επαναφέρει τά άπωλότα».

ΚΑΜΠΑΝΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Χίτια καμπάνα του χωριού μας χίτια καμπάνα μου χροσθ. Χριστογεννα γιορτάζει ό κόσμος, γιορτάσει σήμερον και σὸ! Χίτια καμπάνα να σ' άκούση και κάθε χριστιανός ή άρθη, ένα κεράκι γιά ν' άνάγη στον Χριστογεννιον τη γιορθη. Χίτια καμπάνα να έπισηση μιά χαδεμένη σ' αγαπθ! Χριστογεννα γιορτάζει ό κόσμος και έγω έχω τόσα να της πω! Πάνος καμπάνα να σημαίνης κι' ό κόσμος ήλθε τόρα παιδ' στην έκκλησία μας την μικροθία τόρα θ' άκούθ ή λειτουργία. Πάνω, καμώνομαι να προσκινήσω την Παναγία μας, την χροσθ' κέ' - ονοσθ θά της γροφω. -- Έσους καμπάνα μου και σὸ -- Κι' εὐρ μου τό παν' ή Παναγία μας, θά δής καμπάνα μου χροσθ! Κι' άλλη καμπάνα θά σοῦ φέρω γιά νύχθ σντροσθ και σὸ. Τότε κι' όπὸ σντροσθισαμθνα και σὸ φωνή μελωδικά θά να σημαίνε μιά μέρα την έννοιαί μας την ηλικιά.

I. M. ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΑΚΗΣ

ΤΟ ΚΥΚΝΕΙΟΝ ΑΣΜΑ

Οι άρχαιοι, των όποιων ή φαντασία ήτο πάντοτε βυβαμένη εις ποιητικώς και πνευματώδεις χιμαίρας, επανόρθοντο ότι ό κύκνος, έκτός των άπειρων χαρισμάτων, τά όποια τή έπαθαφίλων ή Φύσις, ήτο προκειμένος και διά γοητευτική φωνή. Ό Βιργίλιος άνωμάσθη ό κύκνος της Μάντουας, διά την άνέκφραστον γλυκύτητα, την όποιαν παρείχον οι στήθιοι του.

Ό Όράτιος εις μίαν ήδην, άπυθνομένην προς την Μαλομένην, διά να δώση ιδέαν περί της παντοδυναμίας της θεας, αναφωνεί: «Σὸ, ήτις θά εδάναιξες εις τους κατοίκους των ήδάτων, άφωνοτάτους έντας, τους μελωδικούς ήχους του κύκνου!...». Δεν δύναται τις ν' αποθώση πλάνην τόσον παράδοσον ή εις την όλίγην προσοχήν, την όποιαν έδιδον οι άρχαιοι εις τά φυσικά φαινόμενα, και εις την υπερβολικήν πίστιν των, εις τάς λαϊκάς παραδόσεις διά τάς άπλάς ήμιας, άρκαι να ήσαν άναμεμυγμένα με τό παράδοσον, τό άσυνήθε».

Έξ όλων των έντων, τά όποια ή θεά της καταστρόφης των κάμνει: να τρέμουν, μόνον οι κύκνοι αισθάνονται την διαθεσιν να ήσουν κατά την στιγμήν της άγωνίας των. Άμα τή αψή, καθ' ήν ώραν τά κύματα και οι έννοιμοι γούθ, έτοιμοθάνατοι και λιποθύμοι ήκοσθήσαν να ήξουν οι κύκνοι τον πανηγυρικόν και τελευταίον ήμνον των. Τους ήκουσαν να έκπνέουν με την μουσικήν των, τελούοντας μόνους την κηδείαν των και άποπνέοντας την πνοήν των άν άταλευτήρ ήχη.

Ούδενία φαντασία, ούδεις μύθος ειχε τοσοδον διαθώθη ποιηται, ρήτορες και μάλιστα φιλόσοφοι ειχον παραστήθη πάντα μύθον ως αλήθειαν. Άλλά και ήμεις οι νεώτεροι δεν μεταχειρίζόμεθα πάντοτε, έμιλοθντες περί των τελευταίων προσπαθειών σδνομηθής μεγαλοφυας, την συγκινητικήν και καθερωμένην έκφρασιν: «Είναι τό κινεσιν ζσμά του;»

ΣΤΟΛΟΙ ΕΥΘΗΝΟΙ

Τώρα όπου οι στόλοι στοιχίζουν δυσεκατομμύρια θά εκπλαγείτε αν σας παραθέσωμεν δαπάνας στόλων, οι οποίοι επέτελεσαν θαύματα και οι οποίοι εστοίχισαν ελάχιστα.

Τὰ τρία πλοία διὰ τῶν ὁποίων ὁ Κολόμβος ἐπλευσεν εἰς τὴν Ἀμερικὴν εστοίχισαν δαπάνην 1500 φλωρινίων, δηλαδὴ 3,000 φρ. περίπου. Ἡ «Πίντα», χωρητικότητος 60 τόννων εἶχεν ἀξίαν 500 φλωρινίων, ἡ «Ἁγία Μαρία», τόννων 70 ἀξίαν 560 φλωρινίων, ἡ δὲ «Νίνα» 50 τόννων εἶχεν ἀξίαν 440 φλωρινίων.

Τὰ πέντε σκάφη, διὰ τῶν ὁποίων ὁ Μαγγελάνος ἐπαχείρησε τὸν πρῶτον περίπλου τῆς Γῆς, εἶχον ἐν συνόλῳ δαπάνην 4,387 φλωρινίων. Ἐνθ' ἡ ναυαρχὴ τοῦ Κολόμβου ἤρξισε μόνον 560 φλωρίνια, τὸ παλαιὸν ἰταλικὸν θεωρητικὸν «Ἰταλία» ἀπῆλθες δαπάνην 11,000,000 φλωρινίων. Τὸ πλήρωμα τῶν σκαφῶν τοῦ Κολόμβου ἦτο σχετικῶς πολυάριθμον, διότι ἀνήρχετο εἰς 120 ἀνδρας, ἐνθ' σήμερον ἐπὶ 30 τόννων ἀναλογεῖ εἰς ἀνὴρ. Δηλαδὴ ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς τὰ μὲν πληρώματα ἠλαττώθησαν εἰς τὸ εἰκοστόν, ἀλλ' αἱ δαπάναι ἐγένοντο ἐξηκονταπλασίασαι, τὰ δὲ μέγεθος τῶν σκαφῶν εἶναι τετραπλασίασαι.

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΜΙΑΟΥΛΗ

Οἱ μαθηταὶ τοῦ «Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος Δραγάτου» συνέλαβον τὴν ἰδέαν ν' ἀνεγείρουν ἐν Πειραιεὶ μνημεῖον εἰς τὸν Ἀνδρέαν Μιαούλην.

Οἱ μαθηταὶ, οἱ ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὰ φιλοπάτριδα αἰσθήματα τῆς ἐν τῷ Δραγατσίῳ ἀγωγῆς, ἐσκέφθησαν πρὸς τοῦτο νὰ ἐκδώσουν μικρὰ ἡμερολόγια τῆς τούτης διὰ τὸ 1912, τὰ ὅποια ἐμοίρασαν ἀντὶ δεκαλέπτου καὶ τὸ συλλεγόμενον χρῆμα θὰ διαθέσουν διὰ τὸ μνημεῖον τοῦ Μεγάλου Ναυάρχου.

Ἐπιβεβαίωται ὅτι, ἡ κοινωνία θὰ βοηθήσῃ τοὺς μικροὺς πατριώτας εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ εὐγενοῦς τῶν πόθου.

Συγχαίρομεν τὴν Διεύθυνσιν τοῦ καλοῦ Λυκείου, ἡ ὅποια τοιαύτην ἀγωγὴν μεταδίδει εἰς τοὺς μαθητάς του, ὥστε καὶ συλλαμβάνουν πρωτοβουλίας τοιούτου εἶδους.

"ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ,"

Ἐξεδόθη τὸ Ἀ' τεύχος τοῦ ὀγδόου τόμου τοῦ «Νέου Ἑλληνομνήμωνος» τοῦ κ. Σπυρ. Λάμπρου, μὲ ἡμερομηνίαν 31 Μαρτίου 1911.

Τὸ τεύχος, πλούσιον εἰς ὕλην, περιέχει τὰ περὶ Μαυριανοῦ κώδικος 524, λόγον ἐκφωνηθέντα ἰταλιστῶν διὰ τὰ ἐν τῇ ἱστορικῇ καὶ ἀρχαιολογικῇ ἐκθέσει τῆς Ρώμης Ἑλληνικὰ ἐκθέματα, Βιβλιοκρισίαν κτλ. κτλ.

ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ

Εἰς μίαν μικρὰν πόλιν τῆς Μοραβίας, μόλις εἶχε συστηθῆ ταχυδρομικὸν γραφεῖον. Ὁ ὑπάλληλος ἀκούει ἑξαφανα τὴν θύραν νὰ κτυπᾷ.

— Ἐμπρός!

Καὶ εἶδε νεάνιδα δροσερὰν καὶ καθαρὰν, ἡ ὅποια τοῦ παρουσίας ταχυδρομικὴν ἐπιταγὴν. Ὁ ὑπάλληλος τὴν ἐξήτασεν καὶ τὴν ἐπλήρωσεν. Εἰς τὴν Ἀδοτρίαν τότε ἐπεκαλλάτο εἰς τὰς ἐπιταγὰς καὶ δελτάριον μικρὸν πρὸς χρῆσιν τοῦ ἀποστολέως, ὁ ὑπάλληλος δὲ παρατήρησεν, ὅτι εἰς τὸ δελτάριον τῆς ἐπιταγῆς κάτι ἦτο γραμμένον καὶ ἠρώτησεν τὴν νεάν, διατί δὲν τὸ ἐκράτησε.

— Μὰ ἂν ξεύρω γράμματα νὰ τὸ διαβάσω. Μοῦ κάνεις τὴν χάριν νὰ τὸ διαβάσῃς ἐσὺ;

— Ἐυχαρίστως καὶ ἀναγινώσκει: «Σοῦ στέλνω δέκα φλωρίνια καὶ χίλια φιλιά».

Καὶ προσθέτει ἐν ὄλῳ του τῇ ταχυδρομικῇ ἀξιοπρεπεῖα:

— Σοῦ ἔδωσα τὰ δεκατρία φλωρίνια μόνον τὰ φιλιά.

Ἡ χωρική ὁρμῆ εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ ὑπαλλήλου καὶ μετὰ προθυμίας ἀνυποκρίτου δέχεται τὴν πληρωμὴν ὀλοκλήρου τῆς ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς.

Ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς:

— Μητέρα, εἶπε, τί καλὸ πρᾶγμα ποῦ εἶναι τώρα τὸ ταχυδρομεῖο, πληρώνει τοὺς μετρητοὺς ὅλα ὡς καὶ τὰ φιλιά ἀκόμα.

Ἡ ἐφημερὶς τῆς ἐποχῆς τοῦ γεγονότος βεβαιοῖ ὅτι, ἡ γρατὰ «ἐμειδίασε σοβαρῶς», σκεπτομένη πόσον προὔδυσεν ἡ κοινωνία.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟΝ

Ἡ μικρὰ Σοφία ἐπῆρεν ὡς δῶρον μίαν κούκλαν, ἡ ὅποια ὁμοίως δὲν εἶχεν ἀρκετὰ μαλλιά.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἡ μεγάλη ἀδελφὴ τῆς τὴν συνέλαβε μὲ ἓνα φαλλίδι νὰ κόβῃ τὰ μαλλιά τῆς κούκλας τῆς.

— Τί κάνεις ἐκεῖ; τὴν ἐρωτᾷ.

— Τῆς κόβω τὰ μαλλιά γιὰ νὰ δυναμώσουν.

Η ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΟΥ

Ἐγενε συζήτησις τελευταίως: Ποῖος ἐφευρε τὸ θερμόμετρον; Τὸ ὄνομα τοῦ ἐφευρέτου εἶναι ἀγνωστον. Ἡ παλαιότερα τοῦ ὄργανου τούτου μνεῖα εἰρήσκειται εἰς τὸ ἔργον ἐνὸς ἱατροῦ, ἐκδοθέν ἐν ἔτει 1633 καὶ ἀναφέρειται μάλιστα ὅτι, τὸ θερμόμετρον ἦτο γνωστὸν πρὸ πεντηκονταετίας. Τοῦ θερμομέτρου μνεῖαν κάμνει καὶ ὁ Βάκων, ἀποθανὼν τὸ 1683. Τὰ πρῶτα θερμόμετρα κατασκευάσθησαν τὸ 1621 ὑπὸ τοῦ Ὀλλανδοῦ Ντρέμπελ καὶ τὸ 1694, ὁ φυσικὸς Ρενάλδι πρῶτος ἐπρότεινε νὰ σημειωθῶν ἐπὶ τοῦ θερμομέτρου τὰ δύο ὅρια τῆς θερμοκρασίας, δηλαδὴ τῆς τήσεως τοῦ πάγου καὶ καὶ τῆς ζέσεως τοῦ ὕδατος καὶ νὰ διαιρεθῆ τὸ μεταξὺ διάστημα εἰς ὀρι-

σμένον ἀριθμὸν ἴσων μερῶν. Τὰ πρῶτα θερμόμετρα περιεῖχον οἰνόπνευμα, ἕως οὗτο ὁ Χάλλεϋ συνεβούλευσε τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ δι' ἕθραργύρου. Τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἀνέφερε πρῶτος ὁ Νεύτων. Τὸ θερμόμετρον τοῦ Ρεομύρου ἔλαβε τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ τελεσιποιήσαντος αὐτό, πρῶτος δὲ κατασκευάσας εἶνε ὁ de Luc φυσικὸς ἐκ Γενεύης. Τὸ ἑκατοντάβαθμον θερμόμετρον, ὅπερ κοινῶς ἀποθίδεται εἰς τὸν Κέλσιον, εἶναι ἐπινοήσις ἄλλου ἐπιστήμονος, τοῦ Lindus. Εἶχε δὲ τὸ ὄργανον τοῦτο ἐν τῇ ἀρχῇ ἀντιστρόφως τὴν κλίμακα αὐτοῦ, ἦτοι τὸ μὲν μηδὲν ἐσημείων τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ζέοντος ὕδατος, ὁ δὲ ἀριθμὸς 100 τὴν τοῦ τηκομένου πάγου.

ΕΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ Β΄

Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωσήφ περιώδευε κάποτε εἰς τὴν ἐπικρατείαν του. Εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ προηγεῖται τῆς συνοδείας του καὶ διεσκέδαζε μὲ τὴν περιέργειαν τῶν ἀνθρώπων, πλησίον τῶν ὁποίων κατέλυεν.

Ἐφθασεν εἰς μικρὸν χωρίον, ἐσταμάτησεν εἰς τὸν ταχυδρομικὸν σταθμὸν καὶ ἤρξισε νὰ ξυρίζεται μόνος του. Ἡ σύζυγος τοῦ ταχυδρομικοῦ ὑπαλλήλου τὸν ἐπλησίασε καὶ τὸν ἠρώτησε μήπως ἦτο ὁ αὐτοκράτωρ, τὸν ὁποῖον ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐπερίμεναν.

— Ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος ποῦ ξυρίζω τὸν αὐτοκράτορα ἀπῆλθες ὁ Ἰωσήφ.

ΕΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΤΟΥ ΜΑΣΣΕΝΕ

Ὁ Γάλλος μελοποιὸς ἦτο κεκλιμένος εἰς δειπνον παρὰ τινι οἰκογενείᾳ. Μετὰ τὸν καφέν, παρεκλήθη ν' ἀκούσῃ τὴν μικρὰν δεσποινίδα τῆς οἰκογενείας, ἧτις, μόλις δεκαεξαετίας, ἦτο «ἐξαιρετος μαθήτρια ἀποθανόντος τινὸς ἱερέως κλειδοκυμβάλιστοῦ».

Ὁ Μασσενὲ ἀναστεναίνει. Ἡ μαθήτρια κάθηται καὶ κρούει τὰ πληκτρα τοῦ κλειδοκυμβάλου.

Ἡ μήτηρ ἐρωτᾷ τὸν μουσικόν:

— Εἰπέτε μου ἐλευθέρως, πῶς σας φαίνεται;

— Ἢ κόρη φαίνεται ὅτι ἔλαβε πράγματι θρησκευτικὴν ἀνατροφὴν.

— Πῶς;

— Παίζει μὲ τρόπον εὐαγγελικώτατον.

— ;!

— Ἡ ἀριστερὰ τῆς χειρὸς ἀγνοεῖ παντελῶς τί πράττει ἢ δεξιὰ.

ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΙΣ

Ὁ Δίπλας, ὁ γενναῖος ἀρματοπλῶς, ἰδὼν τὸν Κατσαντώνην κινδυνεύοντα, τοὺς δὲ πολεμικοὺς ἀθροῦς ἐπιπεσόντας κατ' αὐτοῦ, μόλις ἐφώνησε ὅτι αὐτός εἶνε ὁ Κατσαντώνης. ὤρμησε πρὸ τοῦ φέλου του καὶ ἐφώνησε:

— Μὴ τὸν πιστεύετε! Ἐγὼ εἶμαι ὁ Κατσαντώνης. Ἄν σας βασιτᾷ βαρεῖτε με.

Οἱ Τούρκοι ἐπετέθησαν κατ' αὐτοῦ, γενομένου θύματος τῆς φιλίας του, καὶ τὸν ἐφόνευσαν.

Σ' ΤΑ ΝΕΥΡΑ ΤΗΣ

Ὁ κύριος Ε. παρ' ὅλας τὰς σκηρὰς τὰς ὁποίας τοῦ κάνει ἡ σύζυγος του κάθε ἡμέραν, ἔχει ὑπομονήν. Τῆς ἀντέταξε κάποτε ἀτάραχος καὶ ἥσυχος:

— Ἐλα Ἐλένη, μὴ θυμώνεις. Ξέρω ἐγὼ, ὅτι ἔχω τὴν καλλιτέραν γυναῖκα τῶν Ἀθηνῶν.

— Τὸν διάβολον ἔχεις! ἀναφωνεῖ μὲ τὰ νεῦρα τῆς ἡ νέα Σανθίππη.

Η ΠΡΟΝΟΗΤΙΚΗ ΟΡΔΙΝΑΝΤΖΑ

Ὁ λοχαγὸς διατάσσει τὸν ὑπηρέτην του στρατιώτην, προκειμένου νὰ ἐξυπνήσῃ διὰ τὰ γυμνάσια.

— Γιάννη, τοῦ λέγει, ἀδριον τὸ πρῶτ θὰ κινήσωμεν εἰς τὰς ἔξ. Κύτταξε λοιπὸν εἰς τὰς πέντε νὰ ἔλθῃς νὰ μὲ ξυπνήσῃς.

— Πολὺ καλὰ κύριε λοχαγέ!

Εἰς τὰς τρεῖς τὰ μεσάνυχτα ὁ Γιάννης κτυπᾷ τὴν θύραν τοῦ λοχαγοῦ:

— Κύριε λοχαγέ, κύριε λοχαγέ!

— Τί εἶναι, Γιάννη, μήπως εἶναι ὄρα νὰ σηκωθῶ;

— Ὅχι, κύριε λοχαγέ, ἤθελα μόνον νὰ σοῦ πῶ πῶς ἔχετε δύο ὄραια νὰ κοιμηθῆτε. Τώρα κτύπησε τρεῖς ἀπ' τὰ μεσάνυχτα.

ΦΑΡΑΩ ΠΛΗΡΩΝΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΝ

Ἀπὸ βιβλίον διηγήσεων ἐξ Αἰγύπτου μεταφερόμεν τὸ πάθημα τῆς μούμιας τοῦ βασιλέως Μεριάνρα, τὴν ὁποίαν ὁ Μασπερὸ εὗρεν ἐν Σαχάρα ἐντός μιᾶς πυραμίδος.

Ἡ μούμια, ξηρὰ ὡς ξύλον, συνελέγη διὰ τὸ μουσεῖον τοῦ Καίρου. Διὰ νὰ μετακομισθῆ δὲ εἰς τὸν πλησιέστερον αἰθροδρομικὸν σταθμὸν ἐτέθη ἐπὶ τῶν πλευρῶν ἐνὸς ὄνου, κατ' ἀναξιοπρεπῆ βεβαίως τρόπον, προκειμένου δι' ἓνα Φαραῶ.

Εἰς τὸν σταθμὸν ἑκαστον εἶδος ἀποσκευῆς ἐπλήρωσε τότε ὀρισμένα μεταφορικά, ἀλλὰ τὸ βιβλίον τοῦ σταθμοῦ δὲν ὤμιλει περὶ μουμίων καὶ ὁ ὑπάλληλος δὲν ἐγνώριζε ποῦ νὰ κατατάξῃ τὸ φορτίον τοῦ ὄνου.

— Εἶνε ἄνθρωπος; τοῦ λέγουσ ἐπὶ τέλους.

— Τότε, ἀφοῦ εἶναι ἄνθρωπος, ἄς πάρῃ τὸ εἰσιτήριόν του.

Ἐπῆλθ τὸ εἰσιτήριον καὶ ὁ Φαραῶ βεβαιοῖ μὲ πρῶτην θέσιν, ὁ γηραιότερος βεβαίως ἐπιβάτης, ὁ ὁποῖος ἐταξείθεις ποτὲ μὲ αἰθροδρομον.

Αὐτὰ ἐγράφησαν ἀπὸ τὸν ζωγράφον Λουδοβίκον Λεπὶκ εἰς τὸ βιβλίον του «Ἡ τελευταία Αἰγύπτος». Ἀπεκδύμεθα πάσης εὐθύνης.

